

Posouzení finančního zdraví společnosti DORBAS, s. r. o. v letech 2009–2011

Šárka Bábovská

Bakalářská práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Vyšší odborná škola ekonomická
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Šárka BÁBOVSKÁ
Osobní číslo: M090414
Studijní program: B 6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Finanční řízení podniku

Téma práce: Posouzení finančního zdraví společnosti DORBAS, s.
r. o. v letech 2009-2011

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Prostudujte odbornou literaturu vztahující se k finanční analýze.

II. Praktická část

- Charakterizujte sledovanou společnost.
- S využitím odborné literatury a podnikových informací provedte finanční analýzu firmy.
- Zhodnoťte a posudte získané ukazatele.
- Na základě zhodnocení navrhněte firmě opatření ke zlepšení hospodaření.

Závěr

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

BLAHA, Zdenek Sid a Irena JINDŘICHOVSKÁ, 2006. Jak posoudit finanční zdraví firmy. Vyd. 3. Praha: Management Press. ISBN 80-7261-145-3.

HOLEČKOVÁ, Jaroslava, 2008. Finanční analýza firmy. Praha: ASPI – Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-392-8.

RŮČKOVÁ, Petra, 2011. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. Vyd. 4. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-3916-8.

SEDLÁČEK, Jaroslav, 2011. Finanční analýza podniku. Vyd. 2. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-251-3386-6.

SEKERKA, Bohuslav, 1997. Finanční analýza společnosti na bázi účetních výdajů. Vyd. 2. Praha: Proffes Consulting. ISBN 80-8535-40-4.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Martina Tomašíková

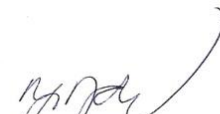
Datum zadání bakalářské práce:

16. března 2012

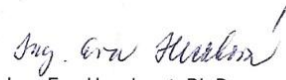
Termín odevzdání bakalářské práce:

27. dubna 2012

Ve Zlíně dne 6. dubna 2012

PaedDr. Josef Rydlo
zast. děkanka

Ing. Eva Heczková, Ph.D.
zast. ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORABAKALÁŘSKÉPRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému;
- na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

²zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....

⁴zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá hodnocením finančního zdraví společnosti DORBAS, s. r. o. Práce je rozdělena do dvou částí – teoretické a praktické. Teoretická část obsahuje vymezení pojmu finanční analýza, její účel, zdroje, hlavní metody a postupy. V praktické části práce je podrobně provedena analýza finanční situace společnosti za období 2009 - 2011. Ze zjištěných výsledků je vyhodnoceno finanční zdraví a současně navržena vhodná opatření pro další činnost podniku.

Klíčová slova:

Finanční analýza, finanční zdraví, rozvaha, absolutní ukazatele, rozdílové ukazatele, poměrové ukazatele, likvidita, rentabilita, zadluženost, aktivita

ABSTRACT

This bachelor thesis deals with the evaluation of the financial health of the company DORBAS, s. r. o. The thesis is divided into two parts, a theoretical and a practical part. The theoretical part includes determination of the term financial analysis, its purpose, sources, principal methods and procedures. The practical part contains a detailed analysis of financial situation of the company within the years 2009 - 2011. The ascertained results of the analysis serve for evaluating financial health and at the same time there are proposed appropriate measures for next activities of the company.

Keywords:

financial analysis, financial health, balance sheet, absolute indicators, differential indicators, ratio indicators, liquidity, profitability, indebtedness, activity

V úvodu děkuji Ing. Martině Tomašíkové, vedoucí mé bakalářské práce, za její ochotu, pomoc a čas, který mi věnovala v průběhu zpracování.

Dále chci poděkovat Ing. Evě Heczkové, Ph.D. za její vstřícnost a cenné rady, které mi poskytla při zpracování mé bakalářské práce.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 PODSTATA FINANČNÍ ANALÝZY	12
1.1 FINANČNÍ ZDRAVÍ PODNIKU	12
1.2 UŽIVATELE FINANČNÍ ANALÝZY	13
1.2.1 Externí finanční analýza	13
1.2.2 Interní finanční analýza	14
1.3 ZDROJE DAT FINANČNÍ ANALÝZY	14
1.3.1 Rozvaha	14
1.3.2 Výkaz zisku a ztrát	15
1.3.3 Příloha k účetní závěrce	15
1.3.4 Výkaz cash flow (výkaz o peněžních tocích)	16
1.3.5 Vzájemné vazby mezi účetními výkazy	16
2 METODY FINANČNÍ ANALÝZY	17
2.1 FUNDAMENTÁLNÍ A TECHNICKÁ ANALÝZA	17
2.2 POSTUP ANALÝZY	17
2.3 ANALÝZA ABSOLUTNÍCH UKAZATELŮ	18
2.3.1 Horizontální analýza.....	18
2.3.2 Vertikální analýza.....	18
2.4 ANALÝZA ROZDÍLOVÝCH UKAZATELŮ.....	19
2.5 ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	19
2.5.1 Ukazatele likvidity	19
2.5.2 Ukazatele rentability.....	20
2.5.3 Ukazatele zadluženosti	22
2.5.4 Ukazatele aktivity	23
2.6 SOUHRNNÉ INDEXY HODNOCENÍ.....	24
2.6.1 Pyramidové soustavy ukazatelů	24
2.6.2 Altmanův model (Z-skóre).....	25
2.6.3 Model IN – Index důvěryhodnosti	25
II PRAKTICKÁ ČÁST	27
3 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O SPOLEČNOSTI	28
3.1 PROFIL SPOLEČNOSTI.....	28
3.2 HISTORIE SPOLEČNOSTI	28
3.2.1 Počet zaměstnanců	29
3.2.2 Organizační schéma společnosti	29
3.3 ANALÝZA ODVĚTVÍ	29
3.3.1 Odběratelé	30
3.3.2 Dodavatelé.....	30
4 APLIKACE FINANČNÍ ANALÝZY	31
4.1 ANALÝZA ABSOLUTNÍCH UKAZATELŮ	31
4.1.1 Horizontální analýza aktiv.....	31
4.1.2 Horizontální analýza pasiv	34

4.1.3	Horizontální analýza výkazů zisků a ztrát.....	36
4.1.4	Vertikální analýzy aktiv	40
4.1.5	Vertikální analýza pasiv	41
4.2	ROZDÍLOVÉ UKAZATELE	43
4.3	ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	46
4.3.1	Analýza likvidity	46
4.3.2	Analýza rentability	47
4.3.3	Analýza zadluženosti.....	49
4.3.4	Analýza aktivity	50
4.4	SOUHRNNÉ UKAZATELE	53
4.4.1	Du Pontův rozklad.....	53
4.4.2	Altmanův model (Z-skóre).....	55
4.4.3	Index důvěryhodnosti IN05	56
5	DOPORUČENÍ.....	58
	ZÁVĚR	61
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	62
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	63
	SEZNAM OBRÁZKŮ	64
	SEZNAM TABULEK.....	65
	SEZNAM PŘÍLOH.....	66

ÚVOD

Předmětem této bakalářské práce je posoudit finanční zdraví společnosti DORBAS, s. r. o. v letech 2009 až 2011 a na základě zjištěných ukazatelů firmě navrhnout opatření, která by přispěla ke zlepšení finanční situace a hospodaření.

K posouzení finančního zdraví, jsem si zvolila finanční analýzu, která patří k nejdůležitějším nástrojům finančního řízení a nabízí metody ke sledování finanční situace. Posouzení finančního zdraví společnosti je důležitým impulzem pro rozhodování vlastníků firmy do budoucna, protože správně provedená analýza by měla určit směr předpokládaného vývoje společnosti.

Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí. Teoretická část se zabývá podstatou finanční analýzy a představí postupy, metody, zdroje informací a ukazatele finanční analýzy. V praktické části je nejprve představena analyzovaná společnost a odvětví, ve kterém se firma pohybuje. Prostřednictvím metod a postupů, které jsou uvedeny v teoretické části, je provedena horizontální a vertikální analýza účetních výkazů společnosti. Dále jsou vypočteny rozdílové ukazatele. Následně jsou vypočteny a vyhodnoceny poměrové ukazatele – likvidity, rentability, zadluženosti a aktivity. Dále je proveden Du Pontův rozklad rentability a vypočteny souhrnné ukazatele – Altmanovo Z-skóre a index důvěryhodnosti IN05. Finanční analýza je provedena na základě poskytnutých podkladů – rozvahy, výkazu zisků a ztrát a podnikových informací. Výsledné ukazatele jsou graficky zpracovány do tabulek a grafů. K vypočteným ukazatelům jsou připojeny komentáře a vysvětlení, které hodnotí výsledné údaje. Velmi důležité je porovnat ukazatele v časové řadě a tím zhodnotit finanční situaci v minulosti a naplánovat směr dalšího vývoje analyzované společnosti.

Mým hlavním cílem je posoudit skutečné finanční zdraví podniku a prostřednictvím finanční analýzy odhalit možné nedostatky v hospodaření firmy. V závěrečné části bych chtěla firmě navrhnout možná opatření, která by vedla ke zlepšení finanční situace a hospodaření.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 PODSTATA FINANČNÍ ANALÝZY

Finanční analýza představuje ohodnocení minulosti, současnosti a předpokládané budoucnosti finančního hospodaření firmy. Cílem je zjistit finanční zdraví firmy, určit nedostatky, které by mohly vést k problémům, a determinovat silné stránky, na kterých by firma mohla stavět. Finanční analýzu jako nástroj ohodnocení finančního zdraví firmy používá mnoho různých ekonomických subjektů, které mají zájem dozvědět se více o jejím hospodaření (Blaha, Jindřichovská, 2006).

Finanční analýzu můžeme chápat jako soubor činností s cílem zjistit a komplexně vyhodnotit finanční situaci podniku. Účelem finanční analýzy je vyjádření majetkové a finanční situace podniku. Hlavním požadavkem, který je kladen na analýzu je komplexnost tzn. zvážení všech vzájemně spjatých vlastností hospodářského procesu. Finanční analýza má vést k syntéze všech aspektů kvality firemních financí. Dalším požadavkem je soustavnost provádění finanční analýzy, která by se měla stát běžnou součástí řízení každého podniku (Holečková, 2008).

Podle Růčkové (2011) je podstatou finanční analýzy splnění dvou základních funkcí: prověřit finanční zdraví podniku (ex post analýza) a vytvořit základ pro finanční plán (ex ante analýza).

„Finanční analýza je ekonomická specializace, která vyžaduje hluboké znalosti a zkušenosti. Sestavit ukazatele, či vybrat hodnoty, podle návodů finančních analýz není nijak složitá záležitost. Velmi důležité je k vypočítaným výsledkům vypracovat příslušná vysvětlení nebo sestavit nanejvýš důležité komentáře. Nejdůležitější z celé finanční analýzy, a to právě „dělá“ finanční analýzu finanční analýzou, je sestavení podrobného a naprosto přesného chorobopisu společnosti se sestavením návrhů dalších postupů jejího řízení.“ (Doucha, 1996, s. 21)

1.1 Finanční zdraví podniku

Cílem finanční analýzy je stanovení finančního zdraví podniku, které závisí na jeho výkonnosti a finanční pozici. Finanční zdraví vyjadřuje míru odolnosti financí podniku vůči vnějším a vnitřním provozním rizikům za dané finanční situace.

Pojem finanční zdraví podniku (*financial health*) byl převzat z anglosaské literatury. Tento pojem se používá k vyjádření uspokojivé finanční situace podniku. Za finančně zdravý podnik je možné považovat ten podnik, které je v daný okamžik i perspektivně schopen

naplňovat smysl své existence. Prakticky to znamená, že je schopen dosahovat trvale zhodnocení vloženého kapitálu. Finanční zdraví závisí především na výnosnosti s přihlédnutím k riziku. Čím vyšší je výnosnost vloženého kapitálu, tím lepší je finanční zdraví podniku. Pevné finanční zdraví vytváří předpoklady k získání externích finančních zdrojů (Valach et al., 1997).

Pojem finanční tíseň (*financial distress*) je opačným extrémem stavu podniku, jakým je finanční zdraví. Předpoklad finanční tísně se zabývá rizikem úpadku. Za objektivní kritérium finanční tísně se považuje ohlášení úpadku – bankrot, kterému by měl podnik zamezit provozní či finanční restrukturalizací nebo reorganizací. Finanční tíseň je takový finanční stav podniku, kdy podnik vykazuje vážné platební potíže, jež nemohou být vyřešeny jinak než radikální změnou jeho provozní nebo finanční činnosti. Mezi finanční tísní a finančním zdravím podniku existuje nekonečné množství stavů, které lze označovat různými názvy. Finanční stav nemůžeme měřit jedním ukazatelem a ani není možné na základě hodnot jedné kvantitativní charakteristiky vymežit stav, kdy drobné finanční problémy mohou přejít do finanční tísně (Holečková, 2008).

Podle Douchy (1996, str. 15) je „finanční analýza chorobopisem společnosti. Zdravá společnost se výsledky finanční analýzy svého podniku chlubí, špatná společnost mnohdy takové výsledky velmi důkladně kamufluje nebo úplně skrývá.“

1.2 Uživatelé finanční analýzy

Informace získané finanční analýzou jsou důležité pro mnoho subjektů, které přicházejí do styku s daným podnikem. Výsledky finanční analýzy jsou důležité pro akcionáře, věřitele a další externí uživatele, ale i pro podnikové manažery. Každá skupina má vlastní zájmy, s nimiž je spojen typ ekonomických rozhodovacích úloh.

Podle uživatelů můžeme finanční analýzu rozdělit do dvou oblastí: na externí a interní finanční analýzu.

1.2.1 Externí finanční analýza

Externí uživatelé podle ní posuzují finanční důvěryhodnost podniku. Tato analýza vychází ze zveřejňovaných finančních a účetních informací a veřejně dostupných zdrojů. K externím uživatelům finanční analýzy podle Grünwalda a Holečkové (1997) patří:

- investoři (akcionáři, společníci)

- banky a jiní věřitelé
- obchodní partneři (odběratelé a dodavatelé)
- stát a jeho orgány
- konkurenti

1.2.2 Interní finanční analýza

Je prováděna podnikovými útvary a má k dispozici všechny požadované interní informace, údaje finančního, manažerského nebo vnitropodnikového účetnictví. Podnikový management disponuje podrobnými finančními informacemi. K interním uživatelům podle Vránové (2008) patří:

- manažeři
- zaměstnanci

1.3 Zdroje dat finanční analýzy

Úspěšnost finanční analýzy je závislá na kvalitních zdrojích informací. Finanční analýza potřebuje velké množství dat z různých informačních zdrojů a různé povahy.

Podle Valacha (1999, str. 91) je „finanční analýza úzce spojena s finančním účetnictvím, které poskytuje data a informace pro finanční rozhodování prostřednictvím základních finančních výkazů: rozvahy, výkazu zisků a ztrát a přehledu o peněžních tocích. Tyto výkazy jsou sestaveny na podkladě finančního účetnictví jako procesu, který shromažďuje, eviduje, třídí a dokumentuje údaje o hospodaření podniku. Zdroje pro finanční analýzu jsou i další zdroje z oblasti vnitropodnikového účetnictví, ekonomické statistiky, peněžního a kapitálového trhu.“

1.3.1 Rozvaha

Rozvaha neboli bilance je přehled o majetku (aktivech) a zdrojích krytí (pasivech) k určitému datu uspořádaných vhodným způsobem. Rozvaha představuje obraz společnosti ve třech základních oblastech – majetkové situaci podniku, zdrojích financování a finanční situaci podniku.

Při analýze rozvahy sledujeme zejména:

- stav a vývoj bilanční sumy;

- strukturu aktiv, její vývoj a přiměřenost velikosti jednotlivých položek;
- strukturu pasiv, její vývoj s důrazem na podíl vlastního kapitálu, bankovních a dodavatelských úvěrů;
- relace mezi složkami aktiv a pasiv, tj. velikost stálých aktiv a dlouhodobých pasiv, velikost stálých aktiv a vlastního kapitálu, velikost oběžných aktiv a krátkodobých cizích pasiv, finanční majetek a krátkodobé pohledávky ke krátkodobým pasivům (Růčková, 2011).

AKTIVA	PASIVA
Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	Vlastní kapitál
Dlouhodobý majetek	Cizí zdroje
Oběžný majetek	Časové rozlišení
Časové rozlišení	

Zdroj: Vránová, 2008

Tab. 1. Základní struktura rozvahy

1.3.2 Výkaz zisku a ztrát

Výkaz zisku a ztráty je výkaz pohybu peněz za určité období a podává přehled o nákladech a výnosech. Rozdíl mezi výnosy a náklady vytváří zisk, resp. ztrátu za běžné finanční období (Blaha, Jindřichovská, 2006).

$VÝNOSY - NÁKLADY = \text{HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK (ZISK nebo ZTRÁTA)}$

1.3.3 Příloha k účetní závěrce

Je nedílnou součástí účetní závěrky a obsahuje informace, které jsou významné z hlediska externích uživatelů účetní závěrky. Pomáhá jim vytvořit správný úsudek o finanční situaci a výsledcích hospodaření podniku. Příloha doplňuje a vysvětluje informace obsažené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty a uvádí informace o použitých metodách účetní jednotky (Holečková, 2008).

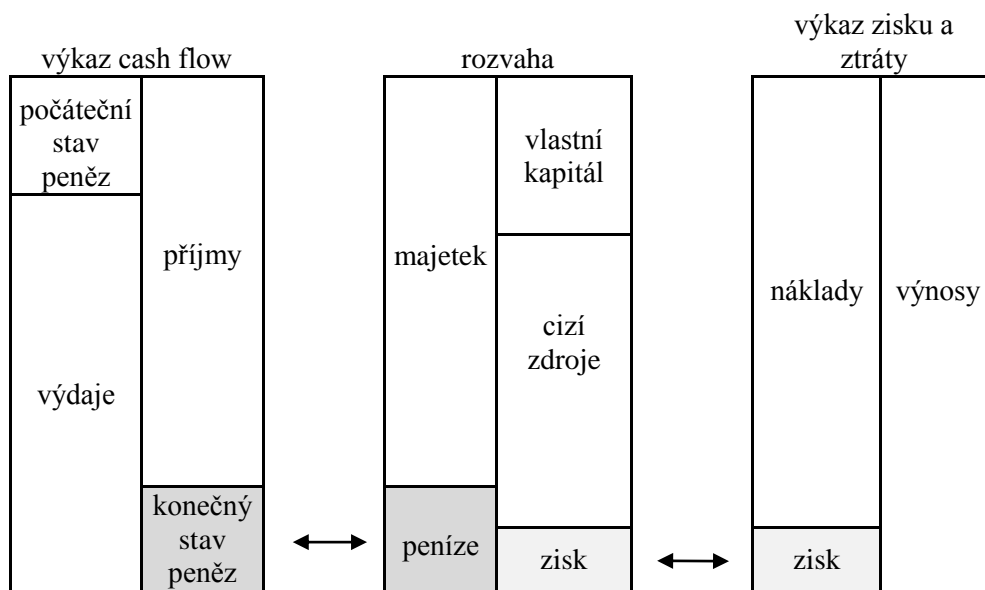
1.3.4 Výkaz cash flow (výkaz o peněžních tocích)

Výkaz je součástí přílohy k účetní závěrce a společnosti s povinností auditu ho musí sestavovat povinně. Na rozdíl od výsledovky, která zjišťuje výnosy a náklady, výkaz cash flow poskytuje přehled o příjmech a výdajích peněžních prostředků. Proto se zisk nerovná stavu peněžních prostředků. Celkové cash flow je součtem cash flow z provozní, investiční a finanční činnosti (Vránová, 2008).

Výpočtu cash flow se nebudu ve své bakalářské práci dále věnovat, protože analyzovaná společnost DORBAS, s. r. o. nemá ze zákona povinnost výkaz cash flow k účetní závěrce přikládat.

1.3.5 Vzájemné vazby mezi účetními výkazy

Rozvaha, výkaz zisku a ztrát a cash flow spolu souvisejí. Nejdůležitější význam z analytického hlediska má vztah účetního výsledku hospodaření a peněžních toků.

Zdroj: Růčková, 2011, s. 38

Obr. 1. Vztahy mezi účetními výkazy

2 METODY FINANČNÍ ANALÝZY

V rámci rozvoje matematických, statistických a ekonomických věd vznikla řada metod hodnocení finančního zdraví firmy, které je možno s úspěchem aplikovat. Je nutné dbát na přiměřenost volby metod analýzy s ohledem na účelnost, nákladnost a spolehlivost. Každá zvolená metoda musí vždy splnit vytyčený cíl (Růčková, 2011).

„Obecně platí: čím lepší metody, tím spolehlivější závěry, tím nižší riziko chybného rozhodnutí a tím vyšší naděje na úspěch.“ (Růčková, 2011, str. 41)

2.1 Fundamentální a technická analýza

V ekonomii se rozlišují dva přístupy k hodnocení hospodářských jevů. Jsou to fundamentální a technická analýza. Fundamentální analýza poskytuje rozbory, které jsou založené na znalostech vzájemných souvislostí mezi ekonomickými a mimoekonomickými jevy, na zkušenostech odborníků, na jejich subjektivních odhadech. Tato metoda se opírá o velké množství informací, ale zpracovává spíše údaje kvalitativní. Své závěry odvozuje bez algoritmizovaných postupů. Naproti tomu technická analýza využívá matematické, matematicko-statistické a další algoritmizované metody ke kvantitativnímu zpracování ekonomických dat ekonomickým posouzením výsledků (Holečková, 2008).

2.2 Postup analýzy

Postup při provádění analýzy zahrnuje podle Růčkové (2011) tyto etapy:

1. Získání výchozích dat
2. Výběr správné metody analýzy
3. Provedení analýzy
4. Interpretace výsledků
5. Syntéza závěrů a formulace úsudků

Podle Knápkové a Pavelkové (2010) se postup při zpracování finanční analýzy mírně odlišuje v závislosti na jejím interním nebo externím zpracování. Při externím zpracování jsou důležité informace o samotné společnosti, předmětu činnosti, strategii, počtu zaměstnanců atd.

2.3 Analýza absolutních ukazatelů

Metoda využívá ke sledování a hodnocení finančního zdraví podniku údaje, které jsou obsaženy v účetních výkazech. Umožňuje posoudit změny ve struktuře aktiv i pasiv podniku a také jejich vývoj v čase s porovnáním jejich relativních změn mezi podniky navzájem pomocí techniky procentního rozboru.

2.3.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza získává data z účetních výkazů příp. z výročních zpráv a vedle sledování změn absolutní hodnoty vykazovaných dat v čase zjišťuje také jejich relativní (procentní) změny. Změny jednotlivých položek výkazů se sledují po řádcích, horizontálně (Sedláček, 2011).

„Horizontální analýza se běžně používá k zachycení vývojových trendů ve struktuře majetku i kapitálu podniku. Zejména grafické zobrazení změn vybraných položek majetku a kapitálu, nákladů a výnosů podniku v čase je velmi ilustrativní a působivé. Je nejčastěji používanou a nejjednodušší metodou při vypracování zpráv o hospodářské situaci podniku a o jeho minulém i budoucím vývoji.“ (Sedláček, 2011, str. 15)

Podle Vránové (2008) se horizontální analýza nazývá také časoprostorové srovnání.

$$\text{absolutní změna} = \text{ukazatel}_t - \text{ukazatel}_{t-1} \quad (1)$$

$$\text{procentní změna} = \frac{(\text{absolutní změna} \times 100)}{\text{ukazatel}_{t-1}} \quad (2)$$

2.3.2 Vertikální analýza

Tato analýza se provádí nejčastěji u rozvahy, ale může se provádět i u výkazu zisků a ztrát. Cílem vertikální analýzy je zjistit velikost dílčích položek na celku (Vránová, 2008).

Při vertikální analýze se na jednotlivé položky finančních výkazů pohlíží v relaci k nějaké veličině. V případě vertikální analýzy rozvahy odrážejí jednotlivé položky rozvahy, z kolika procent se podílí na celkové bilanční sumě (Kislingerová, Hnilica, 2008).

2.4 Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele bývají označovány jako fondy finančních prostředků, kde je fond chápán jako shrnutí určitých stavových ukazatelů vyjadřujících aktiva nebo pasiva, příp. jako rozdíl mezi souhrnem určitých položek (Sedláček, 2011).

Nejčastěji užívaným rozdílovým ukazatelem mezi celkovým oběžnými aktivy a celkovými krátkodobými dluhy je čistý pracovní kapitál, jako část oběžného majetku, která je financována dlouhodobým kapitálem a tedy není nutno ji rychle splatit (Vránová, 2008).

Výpočet čistého pracovního kapitálu (ČPK):

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé cizí zdroje (dluhy)} \quad (3)$$

Výpočet pohotových peněžních prostředků (ČPP):

$$\text{ČPP} = \text{pohotové peněžní prostředky} - \text{okamžité splatné závazky} \quad (4)$$

2.5 Analýza poměrových ukazatelů

Podle Sedláčka (2011) jsou poměrové ukazatele nejoblíbenější metodou finanční analýzy, protože umožňují získat rychlý a nenákladný obraz o základních finančních charakteristikách podniku. Poměrové ukazatele můžeme sestavovat jako podílové nebo jako vztahové, kdy dávají do poměru samostatné veličiny.

Poměrové ukazatele:

- umožňují provádět analýzu časového vývoje finanční situace dané firmy
- jsou vhodným nástrojem prostorové analýzy
- používají se jako vstupní údaje matematických modelů

Poměrové ukazatele dělíme do několika základních skupin a podskupin podle toho, ze kterých účetních a neúčetních údajů vycházejí a na jaké rysy hospodaření podniku se zaměřují.

2.5.1 Ukazatele likvidity

Z hlediska likvidnosti se dělí majetek do III stupňů:

- majetek I. stupně – nejlikvidnější krátkodobý finanční majetek
- majetek II. stupně – pohledávky např. za odběrateli

- majetek III. stupně – zásoby, které se dělí na hotové výrobky a zboží, materiál, zásoby nedokončené výroby

V návaznosti na odstupňování likvidnosti oběžného majetku se rozlišují i tři stupně likvidity podniku (Vránová, 2008).

Likvidita I. stupně – okamžitá likvidita (*cash ratio*) ukazuje, nakolik je firma schopna svými nejlikvidnějšími aktivy uhradit své krátkodobé dluhy.

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{kr. finanční majetek}}{\text{krátkodobé dluhy (závazky)}} \quad (5)$$

Likvidita II. stupně – pohotová likvidita (*acid test*). Tento ukazatel má vyšší vypovídací schopnost, protože je odstraněn vliv zásob, které jsou nejméně likvidním oběžným aktivem. Aby byl podnik schopen hradit své závazky bez nutnosti prodat zásoby, měl by být číselný výsledek přibližně stejně velký jako jmenovatel.

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{(\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby})}{\text{krátkodobé dluhy (závazky)}} \quad (6)$$

Likvidita III. stupně – běžná likvidita (*current ratio*) ukazuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé dluhy podniku, což znamená kolikrát je podnik schopen uspokojit své krátkodobé věřitele. Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím lepší je platební schopnost podniku.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé dluhy (závazky)}} \quad (7)$$

2.5.2 Ukazatele rentability

Rentabilita ukazuje výnosnost vloženého kapitálu a je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje a zajišťuje efektivnost vložených prostředků. Obecně je rentabilita vyjadřována poměrem zisku k částce vloženého kapitálu (Grünwald, Holečková, 1997).

Podle Holečkové (2008, str. 57) „mají všechny podniky společný cíl dosahovat uspokojivé výnosnosti vloženého kapitálu, kterou je ovšem třeba hodnotit v souvislosti s platební

schopností (likviditou) a finanční stabilitou, jež souvisí s celkovou majetkovou a finanční strukturou“

Ukazatel rentability celkových vložených aktiv (ROA) poměřuje zisk s celkovými aktivy investovanými do podnikání, bez ohledu na jejich zdroj. Ukazatel udává, kolik Kč zisku připadá na 1 Kč vloženého kapitálu. Do čitatele můžeme vložit i čistý zisk po zdanění (EAT).

$$ROA = \frac{EBIT}{Aktiva} \quad (8)$$

Ukazatel rentability vlastního kapitálu (ROE) ukazuje vlastníkům, zda jejich kapitál přináší dostatečný výnos.

$$ROE = \frac{EAT}{vlastní\ kapitál} \quad (9)$$

Ukazatel rentability dlouhodobých zdrojů (ROCE) slouží k prostorovému srovnávání podniků.

$$ROCE = \frac{\text{čistý zisk} + \text{úroky}}{\text{dlouhodobé závazky} + \text{vlastní kapitál}} \quad (10)$$

Ukazatel rentabilita tržeb (ROS) vyjadřuje schopnost podniku dosahovat zisku při dané úrovni tržeb a udává množství zisku v Kč vyprodukovaného na 1 Kč výnosů.

$$ROS = \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}} \quad (11)$$

Rentabilita nákladů udává kolik Kč zisku je firma schopna vyprodukovat na 1 Kč nákladů.

$$\text{Rentabilita nákladů} = \frac{EBIT}{\text{provozní náklady}} \quad (12)$$

2.5.3 Ukazatele zadluženosti

Pojem zadluženost vyjadřuje skutečnost, že podnik používá k financování aktiv ve své činnosti cizí zdroje. Financování pouze vlastním kapitálem je neobvyklé a využívání cizích zdrojů je v současné době velmi běžné a pro většinu firem nezbytné. Obecně platí zásada, že vlastní kapitál má být větší než cizí zdroje. Každá firma by měla usilovat o optimální finanční strukturu, o co nejvhodnější poměr vlastních a cizích zdrojů. (Vránová, 2008)

Základní ukazatel zadluženosti se nazývá též ukazatel věřitelského rizika a je základním ukazatelem zadluženosti. S jeho růstem se zvyšuje riziko, že při platební neschopnosti přijdou věřitelé o vložený kapitál.

$$\text{Zadluženost} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{celková aktiva}} \quad (13)$$

Ukazatel míra zadluženosti vlastního kapitálu je poměrem celkových závazků k vlastnímu kapitálu

$$\text{Míra zadluženosti vlastního kapitálu} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (14)$$

Ukazatel „finanční páka“ je převrácenou hodnotou koeficientu samofinancování

$$\text{Ukazatel „finanční páka“} = \frac{\text{celková aktiva}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (15)$$

Ukazatel úrokové krytí se používá pro hodnocení přiměřenosti úrovně zadlužení z hlediska dopadu na zisk, přičemž se porovnává provozní zisk podniku, tedy zisk před úroky a zdaněním – EBIT s celkovým ročním úrokovým krytím.

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{celkový úrok}} \quad (16)$$

Pokud se týká hodnot výše uvedených ukazatelů, je problematické stanovit doporučené hodnoty. Je ale důležité analyzovat jejich vývoj v časové řadě (Zámečník et al., 2009).

2.5.4 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity se snaží zaměřit na schopnost manažerů podniku využívat aktiva. S pomocí těchto ukazatelů zjišťujeme, zda je velikost jednotlivých druhů aktiv v poměru k současným, nebo budoucím ekonomickým aktivitám podniku přiměřená (Kislingerová, Hnilica, 2008).

Zámečník et al. (2009) uvádí tyto základní ukazatele aktivity:

Ukazatel rychlosti obratu zásob vyjadřuje, kolikrát se peněžní zásoby přemění v ostatní formy oběžného majetku

$$\text{Rychlost obratu zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}} \quad (17)$$

Ukazatel doba obratu zásob je považován za ukazatele intenzity využití zásob.

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{365}{\text{obrat zásob}} \quad (18)$$

Ukazatel obratu celkových aktiv je komplexním ukazatelem, který měří efektivnost využívání celkových aktiv. Udává, kolikrát se celková aktiva obrátí do tržeb za rok.

$$\text{Rychlost obratu celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}} \quad (19)$$

Dobu obratu celkových aktiv udává, kolik dnů trvá, než se celková aktiva firmy jednou obrátí.

$$\text{Doba obratu celkových aktiv} = \frac{365}{\text{obrat aktiv}} \quad (20)$$

Rychlost obratu pohledávek udává, jak rychle jsou pohledávky přeměňovány v peněžní prostředky. Vývoj je nutno sledovat v čase.

$$\text{Rychlost obratu pohledávek} = \frac{\text{tržby}}{\text{pohledávky}} \quad (21)$$

Ukazatel doby obratu pohledávek vyjadřuje, za jak dlouho jsou pohledávky v průměru splaceny. I tento ukazatel má vypovídací schopnost pouze při vyhodnocování v časové řadě.

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{365}{\text{obrat pohledávek}} \quad (22)$$

Ukazatel rychlost obratu závazků vyjadřuje schopnost podniku platit své závazky

$$\text{Rychlost obratu závazků} = \frac{\text{tržby}}{\text{závazky}} \quad (23)$$

Ukazatel doba obratu závazků ukazuje, za jak dlouho jsou závazky firmy hrazeny.

$$Doba\ obratu\ závazků = \frac{365}{obrat\ závazků} \quad (24)$$

2.6 SOUHRNNÉ INDEXY HODNOCENÍ

Pro zjištění finančního zdraví firmy je nutno vypočítat velké množství ukazatelů a jejich interpretace může přinášet rozporuplné názory. Řada autorů se snažila a snaží nalézt jediný syntetický ukazatel, který by soustřeďoval silné a slabé stránky firmy. Výsledkem tohoto úsilí byla konstrukce celé řady souhrnných indexů hodnocení, které mají za cíl vyjádřit souhrnnou charakteristiku celkové finančně-ekonomické situace a výkonnosti podniku pomocí jednoho čísla (Růčková, 2011).

Podle Knápkové a Pavelkové (2010) se rozdělují 2 základní typy ukazatelových soustav:

- Pyramidová soustava ukazatelů, kdy se vrcholový syntetický ukazatel postupně rozkládá na dílčí analytické ukazatele. Základní myšlenkou pyramidové soustavy je postupný rozklad ukazatele, který co nejlépe vystihuje hlavní cíl podniku.
- Paralelní soustava ukazatelů, která se vyznačuje tím, že jsou jednotlivé ukazatele řazeny vedle sebe a mohou mít stejnou důležitost.

Bankrotní modely – odpovídají na otázku, zda podnik do určité doby zbankrotuje:

- Altmanovo Z-skóre
- model IN – Index důvěryhodnosti

Bonitní modely – stanovují bodovým hodnocením bonitu vybraného podniku z hlediska mezifiremního srovnání

- soustava bilančních analýz podle Rudolfa Douchy
- Tamariho model

Výpočtem bonitních modelů se ve své práci nebudu věnovat.

2.6.1 Pyramidové soustavy ukazatelů

Podstatou těchto soustav je stále podrobnější rozklad ukazatele, který představuje vrchol pyramidy. Tyto rozklady se prezentují většinou v grafické podobě a jejich cílem je na jedné straně popsání vzájemné závislosti jednotlivých ukazatelů a na straně druhé analyzování složitých vnitřních vazeb v rámci pyramidy.

V praxi je nejznámější **Du Pontův diagram**, který je zaměřen na rozklad rentability vlastního kapitálu ROE, který závisí na ziskové napětí, obratu aktiv a poměru celkových aktiv k vlastnímu kapitálu (finanční páka).

$$ROE = \frac{\text{zisk}}{\text{vlastní kapitál}} = \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}} * \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}} * \frac{\text{aktiva}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (25)$$

Rozklad rentability celkového kapitálu ROA:

$$ROA = \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}} * \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}} \quad (26)$$

2.6.2 Altmanův model (Z-skóre)

Altmanova analýza představuje možnost, jak vyhodnotit souhrnně zdraví podniku prostřednictvím jediného čistého údaje. Altmanův model (1968) je typickým příkladem souhrnného indexu hodnocení finančního zdraví firmy, který vychází z propočtu indexů celkového hodnocení. Altmanův model je stanoven jako součet hodnot pěti běžných poměrových ukazatelů, kterým je přiřazena různá váha. Záměrem je odlišit bankrotující firmy od těch, které mají pravděpodobnost bankrotu minimální (Růčková, 2011).

Altman stanovil Z-skóre pro firmy s akciemi veřejně obchodovatelnými na burze a zvláště pro předvídání finančního vývoje ostatních firem.

Upravená verze Altmanova modelu (1983) pro ostatní firmy:

$$Z_1 = 0,717A + 0,847B + 3,107C + 0,420D + 0,998E \quad (27)$$

kde:

A = čistý provozní kapitál/celková aktiva, B = nerozdělený zisk/celková aktiva, C = zisk před zdaněním a úroky/celková aktiva, D = tržní hodnota vlastního kapitálu/účetní hodnota celkových dluhů, E = celkový obrat/celková aktiva (Sedláček, 2011).

2.6.3 Model IN – Index důvěryhodnosti

Manželé Inka a Ivan Neumaierovi sestavili postupně čtyři indexy k posouzení finanční výkonnosti a důvěryhodnosti českých podniků. Index IN95 – index důvěryhodnosti je věřitelským modelem a jeho aplikace jsou stále propracovávány. Později vznikly modely

vlastnické ve dvou verzích index IN99 a IN01. Index IN05 byl vytvořen jako poslední v řadě a aktualizuje index IN podle testů na datech průmyslových podniků z roku 2004. Výhodou tohoto modelu je spojení věřitelského i vlastnického kritéria.

$$IN05 = 0,13 \times A + 0,04 \times B + 3,97 \times C + 0,21 \times D + 0,09 \times E \quad (28)$$

kde:

A = aktiva/cizí kapitál, B = EBIT/nákladové úroky, C = EBIT/celková aktiva, D = celkové výnosy/celková aktiva, E = oběžná aktiva/krátkodobé závazky a úvěry (Sedláček, 2011).

II PRAKTICKÁ ČÁST

3 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O SPOLEČNOSTI

3.1 Profil společnosti

Obchodní firma	DORBAS, s. r. o.
Sídlo	Zlínská 396 763 16 Fryšták
Právní forma	Společnost s ručením omezeným
Identifikační číslo	255 07 648
Založení	19. listopadu 1997
Základní kapitál	2 657 000,- Kč
Předmět podnikání:	opravy silničních vozidel výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3

3.2 Historie společnosti

Společnost DORBAS, s. r. o. byla založena na základě společenské smlouvy ze dne 19. listopadu 1997 jako servisní a obchodní firma. Sídlem společnosti je Fryšták, kde má firma postavenou kancelářskou budovu, sklady a taky dílenské prostory, které jsou vybaveny potřebným strojním zařízením a zkušebními stavy. Firma začínala jako servisní společnost a prováděla opravy autoagregátů.

V současné době se věnuje hlavně prodeji nových a opravených náhradních dílů na nákladní vozidla, přívěsy, návěsy a autobusy. Prioritou jsou brzdové systémy pro všechny typy tuzemských i zahraničních nákladních vozidel. Firma však svým odběratelům zajistí všechny potřebné náhradní díly.

V rámci úspory logistických nákladů rozšířila společnost v roce 2000 firma oblast své působnosti a otevřela provozní a prodejní sklad v Opavě. Tím se přiblížila zákazníkům a odběratelům v regionu severní Moravy. V Opavě je firma v pronájmu.

V roce 2010 byla činnost firmy rozšířena o grafické středisko, které zpracovává návrhy reklam nejen pro potřeby společnosti, ale i pro jiné subjekty.

Výsledky činnosti společnosti jsou vedeny formou podvojného účetnictví s měsíční, čtvrtletní a roční účetní závěrkou. Jsou sledovány výsledky jednotlivých středisek.

Financování společnosti probíhá prostřednictvím účtu u Československé obchodní banky, u které má firmy zřízen běžný účet i kontokorentní úvěr.

3.2.1 Počet zaměstnanců

V současné době má společnost 4 společníky, z nichž dva vystupují zároveň jako jednatele společnosti.

Podle počtu zaměstnanců patří firma mezi malé podniky. Počet zaměstnanců v současné době činí 28 a celkový počet zaměstnanců je ve sledovaném období stabilní. V centrále společnosti ve Fryštáku pracuje 24 zaměstnanců. V pobočce v Opavě pak 4 zaměstnanci.

3.2.2 Organizační schéma společnosti

K zabezpečení a dosažení potřebných ekonomických výsledků je činnost společnosti rozdělena do jednotlivých středisek:

- středisko 01 – provozní a prodejní sklad Opava
- středisko 02 – grafické oddělení
- středisko 03 – prodej a nákup dílů a agregátů na nákladní vozidla, přívěsy, návěsy a autobusy
- středisko 04 – správní a režijní
- středisko 07 – opravy náhradních dílů a agregátů

3.3 Analýza odvětví

Stejně jako v celém hospodářství, i v prodeji náhradních dílů na nákladní vozidla se projevuje vliv světové ekonomické krize. Tato krize by ale mohla být pro podnik i částečnou výhodou, protože drobní přepravci nekupují nová nákladní vozidla, ale raději investují do oprav starších vozidel a k tomu potřebují právě nové nebo opravené náhradní díly

V oboru prodeje náhradních dílů je velká konkurence. Ve zlínském regionu je několik podniků se stejnou činností a další zde otevírají své pobočky. Jedná se hlavně o polské firmy, které expandují na český trh. Stejně jako ve všech jiných oborech a odvětvích, i v oblasti prodeje autoagregátů, se dostávají na trh čínské výrobky, které jsou sice méně

kvalitní, ale levné. V době světové ekonomické krize je cena pro hodně přepravců rozhodující.

3.3.1 Odběratelé

Mezi hlavní odběratele společnosti patří servisy, dopravní podniky a přepravci hlavně na území České republiky, ale i na Slovensku a v Polsku. Nejvýznamnějším odběratelem je firma ČSAD Invest, a.s. Vsetín zajišťující autobusovou přepravu v rámci celé České republiky. Podíl společnosti ČSAD Invest na celkových tržbách společnosti je cca 20 %. Mezi další významné odběratele patří firmy ZLINER, Dopravní podnik Ostrava a ČSAD Havířov.

3.3.2 Dodavatelé

Největším dodavatelem náhradních dílů je německá firma KNORR-BREMSE, která má zastoupení pro Českou republiku v Liberci. Tato firma je výrobcem brzdových systémů pro osobní a nákladní vozidla, návěsy, přívěsy a autobusy. V České republice má firma KNORR-BREMSE zastoupení v Liberci a své výrobky dostává na český trh prostřednictvím 7 dealerů, mezi které patří i firma DORBAS, s. r. o. Podíl firmy KNORR-BREMSE na celkových dodávkách společnosti je cca 25 %.

4 APLIKACE FINANČNÍ ANALÝZY

Další kapitola je zaměřena na praktické sledování vývoje finanční situace společnosti DORBAS, s. r. o. v letech 2009–2011. Data jsou čerpána z rozvahy, výkazů zisků a ztrát a také interních zdrojů společnosti. Jednotlivé ukazatele budou vypočteny podle vzorců, které jsou uvedeny v teoretické části bakalářské práce. Získané výsledky budou porovnány s doporučenými hodnotami a vývoj bude analyzován v časové řadě.

4.1 Analýza absolutních ukazatelů

K hodnocení finanční situace firmy použijí údaje, které jsou obsaženy v účetních výkazech. Postupně zhodnotím aktivní a pasivní položky rozvahy a také výnosy a náklady z výkazu zisků a ztrát. Pro podrobnější analýzu absolutních ukazatelů použijí horizontální analýzu, která zachycuje změny jednotlivých položek v čase. Dále vyjádřím procentní podíl jednotlivých položek aktiv a pasiv rozvahy.

4.1.1 Horizontální analýza aktiv

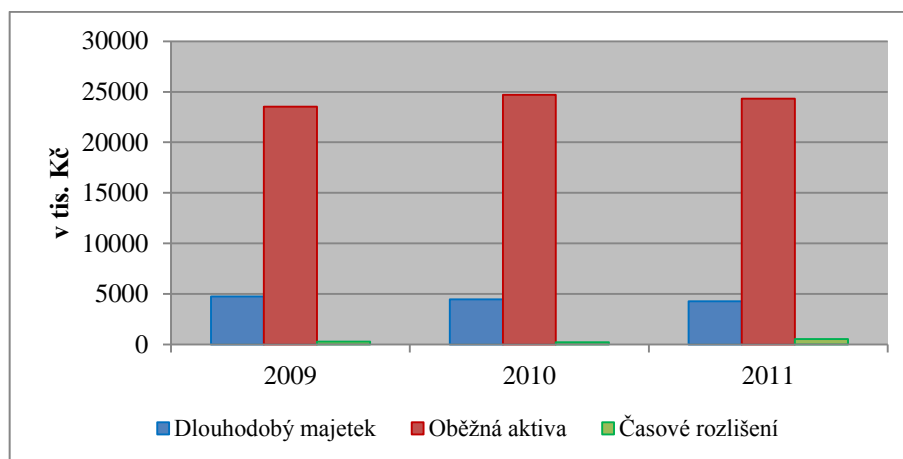
Provedená horizontální analýza ukáže, o kolik v absolutní hodnotě a o kolik % se změnily jednotlivé položky finančních výkazů v čase. Vyjádření v absolutních číslech umožní objektivní pohled na jednotlivé položky z hlediska jejich absolutní důležitosti.

Ze struktury aktiv (Tab. 2) a (Obr. 2) je patrné, že se výše aktiv společnosti ve sledovaném období příliš nemění. Firma neinvestuje do pořízení dlouhodobého majetku a meziročně dochází spíše k jeho snižování. Jelikož se firma věnuje prodeji a opravám náhradních dílů, potřebuje ke své činnosti hlavně vysoké skladové zásoby, aby mohla uspokojit požadavky svých zákazníků. Je proto důležité sledovat vývoj změn skladových zásob, které meziročně rostou i tehdy, když jsou celková aktiva víceméně stabilní. Neustálé zvyšování skladových zásob by se mohlo stát problematické v případě, že by firma měla na skladě zásoby neprodejně tzv. ležáky.

AKTIVA (v tis. Kč)	Dlouhodobý majetek	Oběžná aktiva	Časové rozlišení
2009	4 749	23 521	286
2010	4 469	24 698	218
2011	4 281	24 328	520

Zdroj: Rozvaha společnosti 2009, 2010, 2011

Tab. 2. Struktura aktiv

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 2. Struktura aktiv

Z horizontální analýzy aktiv (Tab. 3) je patrné, že dochází k neustálému navyšování zásob firmy, ačkoliv se konečná suma oběžných aktiv příliš nemění. Ve sledovaném období 2009-2010 došlo k růstu zásob o 159 tis. Kč a v roce 2011 dokonce o 1 309 tis. Kč, což představuje navýšení o 9,3 %. Nejvýraznější podíl na zvýšení zásob má nákup nového zboží k prodeji, protože se mění situace na trhu. Firma snižuje opravárenskou činnost ve své dílně a více se zaměřuje na prodej nových náhradních dílů.

Další výraznou změnou v provedené horizontální analýze je snížení krátkodobých pohledávek, na jejichž propadu mají největší vliv pohledávky z obchodních vztahů. V roce 2010 došlo sice k jejich navýšení, ale v roce 2011 byl tento stav nižší o 1 318 tis. Kč oproti předchozímu roku.

Z analýzy aktiv jsou dále patrné změny v hodnotách krátkodobého finančního majetku. V roce 2010 došlo oproti minulému roku ke snížení hotovosti v pokladně, ale v dalším roce již byl stav pokladny navýšen.

Výraznou změnou je snížení stavu účtu v bance v roce 2011 o cca 68 %, což představuje finanční částku 485 tis. Kč. Tato změna je způsobena tím, že firma v listopadu 2011 změnila bankovní úvěr. Původní revolvingový úvěr u Komerční banky splatila a získala kontokorentní úvěr u Československé obchodní banky. Zatím má firma ještě vedený i běžný účet u Komerční banky, na který zatím někteří odběratelé platí své starší závazky po splatnosti. Tento účet bude chtít ale firma během letošního roku zrušit.

V procentním vyjádření má obrovský nárůst položka příjmy příštích období v roce 2011, ale v absolutním vyjádření se jedná o zvýšení z 11 tis. Kč na 365 tis. Kč. Tato položka je bonusem za odběr zboží od firmy KNORR-BREMSE v roce 2011, který byl vystaven v lednu 2012. Z důvodu dodržení účetní zásady o časové příslušnosti nákladů a výnosů spadá tato položka do výnosů roku 2011, i když je účetní doklad vystaven až v roce 2012. Překlenovacím účtem je v tomto případě účet 385 – příjmy příštích období.

Název položky v tis. Kč	Změna 2010		Změna 2011	
	%	absolutně	%	absolutně
AKTIVA CELKEM	2,9	829	-0,87	-256
B. Dlouhodobý majetek	-5,9	-280	-4,21	-188
Dlouhodobý nehmotný majetek	-80	-36	-100	-9
Software	-80	-36	-100	-9
Dlouhodobý hmotný majetek	-5,19	-244	-4,01	-179
Pozemky	0	0	0	0
Stavby	-8,16	-325	-8,01	-293
Sam. movité věci a soubory movitých věcí	21,74	80	25,45	114
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	9,09	1	0	0
C. Oběžná aktiva	5	1177	-1,5	-370
Zásoby	1,14	159	9,3	1309
Materiál	-18,52	-298	17,47	229
Nedokončená výroba a polotovary	-0,48	-5	18,02	186
Zboží	4,1	462	7,62	894
Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0
Jiné pohledávky	0	0	0	0
Krátkodobé pohledávky	11,33	978	-14,52	-1395
Pohledávky z obchodních vztahů	11,89	996	-14,06	-1318
Stát – daňové pohledávky	-13,89	-15	-100	-93
Krátkodobé poskytnuté zálohy	-2,13	-3	11,59	16
Krátkodobý finanční majetek	4,31	40	-29,37	-284
Peníze	-14,29	-43	77,91	201
Účty v bankách	13,26	83	-68,41	-485
D. Časové rozlišení	-23,78	-68	138,53	302
Náklady příštích období	-24,73	-68	-25,12	-52
Příjmy příštích období	0	0	3218,18	354

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 3. Horizontální analýza aktiv

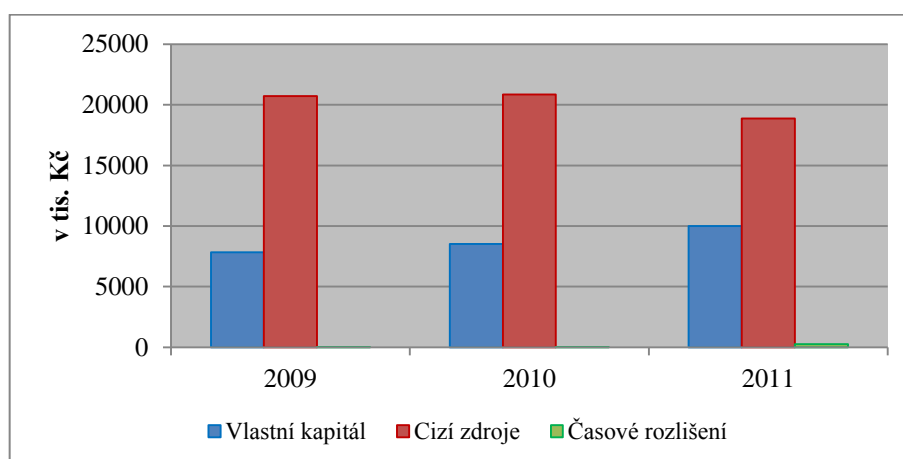
4.1.2 Horizontální analýza pasiv

Struktura pasiv (Tab. 4) a (Obr. 3) ukazuje, že firma ve sledovaném období postupně zvyšuje vlastní kapitál na úkor cizích zdrojů. Je však třeba podotknout, že do dlouhodobých závazků ve výši cca 10 mil. Kč patří finanční půjčky 4 společníků a jednatelů firmy, kteří vložili do firmy své finanční prostředky a jsou jim vypláceny úroky. Z provedené horizontální analýzy pasiv je zřejmé, že ve sledovaném období docházelo k postupnému navyšování vlastního kapitálu. V roce 2010 to bylo o 686 tis. Kč a v roce 2011 o dalších 1 471 tis. Kč. Vliv na zvýšení vlastního kapitálu má hlavně převod vykázaného zisku po provedeném zdanění do sociálního fondu společnosti, což odhlasovali společníci na řádných valných hromadách. Vlastní kapitál zvyšuje též vytvořený výsledek hospodaření běžného účetního období.

PASIVA (v tis. Kč)	Vlastní kapitál	Cizí zdroje	Časové rozlišení
2009	7 849	20 703	4
2010	8 535	20 835	15
2011	10 006	18 861	262

Zdroj: Rozvaha společnosti 2009, 2010, 2011

Tab. 4. Struktura pasiv

Zdroj: Rozvaha společnosti 2009, 2010, 2011

Obr. 3. Struktura pasiv

Z provedené horizontální analýzy rozvahy pasiv (Tab. 5) jsou zřejmé změny cizích zdrojů. V roce 2010 sice došlo k jejich navýšení o 132 tis. Kč, ale v roce 2011 došlo k výraznému snížení cizích zdrojů o 1 974 tis. Kč.

Na zvýšení vlastního kapitálu v roce 2011 má vliv zvýšení výsledku hospodaření běžného účetního období, který se v tomto roce zvýšil o 815 tis. Kč, což představuje zvýšení o více než 100 %.

Firma má vytvořeny rezervy podle zvláštních předpisů na opravu dlouhodobého majetku a v roce 2011 došlo ke snížení této rezervy o 330 tis. Kč, protože firma prováděla opravu střechy na budově v sídle společnosti. Tím došlo ke snížení cizích zdrojů v roce 2011.

Dále je z horizontální analýzy pasiv patrné, že dochází ke snížení krátkodobých závazků, a to hlavně závazků z obchodních vztahů. V roce 2010 byly závazky sníženy pouze o 65 tis. Kč, ale v roce 2011 již o 877 tis. Kč oproti předešlému roku.

Dále došlo ke změně na účtu bankovní úvěry a výpomoci. V letech 2009 a 2010 firma čerpala revolvingový úvěr u Komerční banky. V roce 2011 změnila bankovní ústav a čerpá kontokorentní úvěr a tím došlo v roce 2011 ke snížení položky bankovní úvěry. Na částce bankovní úvěry a finanční výpomoci ve výši 3 027 tis. Kč se podílí kontokorentní úvěr, který má limit 3 mil. Kč, ale saldo úvěru ke konci roku 2011 činí 2 212 tis. Kč. Dále má společnost tři spotřebitelské úvěry na pořízení vozidel, jejichž saldo činí celkem 815 tis. Kč.

V procentní změně se výrazně projevilo navýšení výdajů příštích období v roce 2011, ale v absolutní hodnotě představuje pouze zvýšení z 15 tis. Kč v roce 2010 na 265 tis. Kč. Tento nárůst je způsoben novelou zákony o DPH ze dne 1. 4. 2011. Od tohoto data je dnem uskutečnění zdanitelného plnění na vstupu den přijetí daňového dokladu (nikoliv den uskutečnění služby či přijetí úplaty). Na účtu 383 – výdaje příštích období jsou proto zachyceny účetní operace, kdy náklady věcně i časově souvisí s rokem 2011, ale daňové doklady byly společností DORBAS, s. r. o. doručeny až v měsíci leden 2012.

Ukazatel v tis. Kč	Změna 2010		Změna 2011	
	%	absolutně	%	absolutně
PASIVA CELKEM	2,9	829	-0,87	-256
A. Vlastní kapitál	8,74	686	17,23	1471
Základní kapitál	0	0	0	0
Základní kapitál	0	0	0	0
Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	17,82	722	13,74	656
Zákonný rezervní fond/Nedělitelný fond	0	0	0	0
Statutární a ostatní fondy	19,08	722	14,56	656
Výsledek hospodaření minulých let	0	0	0	0
Nerozdělený zisk minulých let	0	0	0	0
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	-4,29	-36	101,49	815
B. Cizí zdroje	0,64	132	-9,47	-1974
Rezervy	0	0	-23,37	-330
Rezervy podle zvláštních právních předpisů	0	0	-23,37	-330
Dlouhodobé závazky	-1,74	-180	0	0
Jiné závazky	-1,74	-180	0	0
Krátkodobé závazky	-1,18	-65	-16,05	-877
Závazky z obchodních vztahů	-4,8	-216	-16,54	-709
Závazky ke spol., čl. družstva a k účastníkům sdružení	25,64	20	-28,57	-28
Závazky k zaměstnancům	9,85	33	-9,51	-35
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního poj.	16,28	35	-14,4	-36
Stát – daňové závazky a dotace	55,19	149	-32,7	-137
Dohadné účty pasivní	-66,67	-86	158,14	68
Bankovní úvěry a výpomoci	11,03	377	-20,22	-767
Krátkodobé bankovní úvěry	11,03	377	-20,22	-767
C. Časové rozlišení	275	11	1646,67	247
Výdaje příštích období	275	11	1646,67	247

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 5. Horizontální analýza pasiv

4.1.3 Horizontální analýza výkazů zisků a ztrát

Provozní výsledek hospodaření (Tab. 6) a (Obr. 4) vykazuje ve sledovaném období rostoucí tendenci. Mezi roky 2009 a 2010 stoupl o 162 tis. Kč, ale výrazný nárůst zaznamenal v roce 2011, kdy se provozní výsledek hospodaření zvýšil o 1 169 tis. Kč. Tento nárůst svědčí o tom, že se firmě podařilo i v době světové ekonomické krize na trhu obstát.

Finanční výsledek hospodaření je ve všech sledovaných letech záporný a je způsoben hlavně vysokými nákladovými úroky, které jsou vyšší než úroky výnosové. Záporný

finanční výsledek je ovlivněn také kurzovými ztrátami, které byly vyšší než kurzové zisky společnosti.

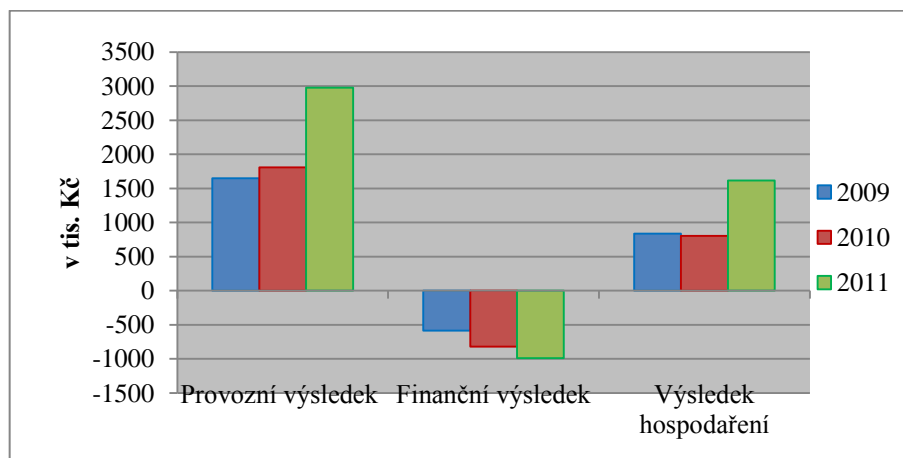
Mimořádný výsledek hospodaření firma ve sledovaném období nevykazovala.

Pro firmu je příznivé, že se v roce 2011 zvýšil výrazně výsledek hospodaření. Skutečnost, že výsledek hospodaření firma zvýšila v roce 2011 o 815 tis. Kč oproti roku 2010, svědčí o nastartování zdravého vývoje společnosti.

Výsledek	2009	2010	2011
Provozní výsledek	1 647	1 809	2 978
Finanční výsledek	-584	-822	-989
Výsledek hospodaření	839	803	1618

Zdroj: Výkazy zisků a ztrát 2009, 2010, 2011

Tab. 6. Výsledek hospodaření

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 4. Výsledek hospodaření

Z provedené horizontální analýzy výkazů zisků a ztrát společnosti (Tab. 7) je patrné, že v roce 2010 došlo k navýšení tržeb za prodej zboží o 1 517 tis. Kč, ale v roce 2011 byly tržby za prodej zboží nižší o 2 802 tis. Kč.

Zároveň ale ve sledovaném období docházelo ke snížení nákladů na vynaložené prodané zboží, v roce 2010 o 302 tis. Kč oproti roku 2009. V roce 2011 klesly náklady o celých 3 458 tis. Kč.

V roce 2010 došlo ke zvýšení obchodní marže o 1 819 tis. Kč a v roce 2011 došlo k jejímu dalšímu navýšení o 656 tis. Kč. I když došlo v roce 2010 k růstu obchodní marže, došlo také ke zvýšení spotřeby materiálu a energie o 1 398 tis. Kč. Dále došlo k navýšení osobních nákladů, mezi které patří náklady mzdové a sociální, o 603 tis. Kč. Navíc byly v roce 2010 vyšší odpisy o 415 tis. Kč. Provozní výsledek v roce 2010 byl mírně navýšen oproti roku 2009, ale kvůli vyšším nákladovým úrokům byl konečný výsledek hospodaření za běžné účetní období roku 2010 nižší o 36 tis. Kč oproti předešlému roku.

V roce 2011 došlo naopak k výraznému navýšení výsledku hospodaření, na jehož výši má vliv vyšší obchodní marže, jako rozdíl mezi výnosy a náklady na prodej zboží. V roce došlo také k výrazné úspoře ve spotřebě materiálu a energie o 951 tis. Kč. Výsledek hospodaření je tak nejvyšší za všechny sledované roky.

Změna stavu rezerv nastala z důvodu zrušení rezervy vytvořené na opravu dlouhodobého hmotného majetku, a to konkrétně na plánovanou opravu střechy budovy. Oprava ve výši 330 tis. Kč proběhla v roce 2011. Firma má stále vytvořeny rezervy ve výši 1 082 tis. Kč.

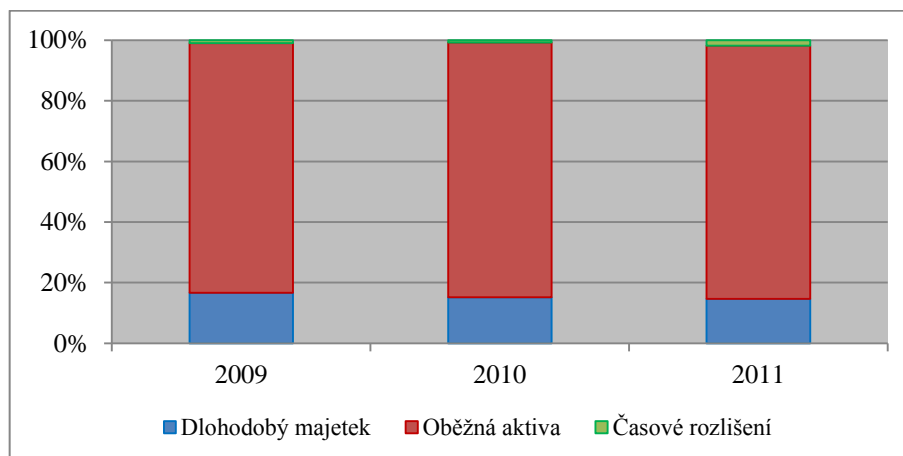
Ukazatel v tis. Kč	Změna 2010		Změna 2011	
	%	absolutně	%	absolutně
Tržby za prodej zboží	2,41	1517	-4,34	-2802
Náklady vynaložené na prodané zboží	-0,64	-302	-7,43	-3458
Obchodní marže	11,23	1819	3,64	656
Výkony	17,28	500	-4,33	-147
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	17,39	323	1,19	26
Změna stavu zásob vlastní činnosti	17,07	177	-14,25	-173
Výkonová spotřeba	9,47	921	-2,78	-296
Spotřeba materiálu a energie	19,60	1254	-12,43	-951
Služby	-10,01	-333	21,88	655
Přidaná hodnota	14,92	1398	7,48	805
Osobní náklady součet	7,99	603	1,29	105
Mzdové náklady	5,64	309	1,05	61
Náklady na soc. zabezpečení a zdrav. pojištění	11,73	205	1,28	25
Sociální náklady	27,38	89	4,59	19
Daně a poplatky	-5,17	-3	-18,18	-10
Odpisy dlouhodobého nehm. a hmot. majetku	69,51	415	-17,98	-182
Tržby z prodeje dlouhod. majetku a materiálu	0,00	169	-52,66	-89
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	0,00	139	-42,45	-59
Tržby z prodeje materiálu	0,00	30	-100,00	-30
Změna stavu rezerv a opravných položek	-79,81	83	2195,24	-461
Ostatní provozní výnosy	-50,62	-329	169,47	544
Ostatní provozní náklady	-8,06	-22	254,58	639
Provozní výsledek hospodaření	9,84	162	64,62	1169
Nákladové úroky	52,03	244	-5,33	-38
Ostatní finanční výnosy	-68,84	-148	73,13	49
Ostatní finanční náklady	-46,67	-154	144,32	254
* Finanční výsledek hospodaření	40,75	-238	20,32	-167
Daň z příjmů za běžnou činnost	-17,86	-40	101,63	187
splatná	-17,86	-40	101,63	187
** Výsledek hospodaření za běžnou činnost	-4,29	-36	101,49	815
*** Výsledek hospodaření za účetní období	-4,29	-36	101,49	815
**** Výsledek hospodaření před zdaněním	-7,15	-76	101,52	1002

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 7. Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

4.1.4 Vertikální analýzy aktiv

Vertikální analýza (Obr. 5) představuje procentní rozbor základních účetních výkazů s cílem zjistit, jak se podílely jednotlivé položky na celkové bilanční sumě. Z grafu je zřetelný vysoký podíl oběžných aktiv na celkových aktivech společnosti.

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 5. Vertikální analýza aktiv

Vertikální analýza aktiv (Tab. 8) ukazuje nízký podíl dlouhodobého majetku na celkových aktivech firmy. V roce 2009 byl podíl dlouhodobého majetku na aktivech 16,63 %, v roce 2010 činil jeho podíl 15,21 % a v roce 2011 jen 14,70 %. Podíl dlouhodobého majetku se tedy mírně snižuje. Stálá aktiva společnosti jsou tvořena především nemovitostí a souvisejícími pozemky, které patří k sídlu společnosti. Dopravní prostředky a strojní zařízení mají minoritní zastoupení.

Největší procentní podíl na aktivech společnosti mají oběžná aktiva, a to především zásoby, které tvoří v roce 2011 již více než 50 % aktiv společnosti. Ze zásob má pak největší zastoupení zboží – v roce 2009 a 2010 cca 40 %. V roce 2011 pak tvoří zboží více než 43 % aktiv, což svědčí o tom, že se firma více věnuje prodeji nových náhradních dílů a dochází k postupnému snižování opravárenské činnosti.

Další významnou částí aktiv jsou krátkodobé pohledávky, a to hlavně pohledávky z obchodních vztahů, které tvoří ve sledovaném období cca jednu třetinu aktiv.

Časové rozlišení tvoří zanedbatelnou část aktiv společnosti.

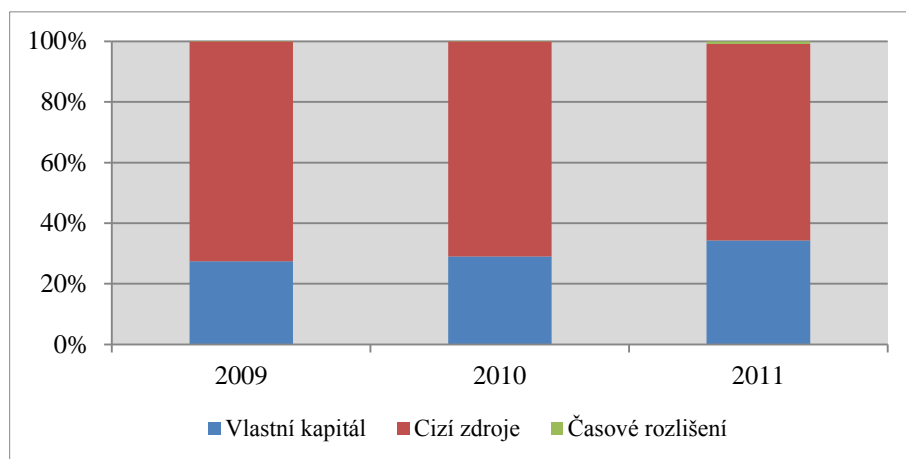
Název položky	2009	2010	2011
AKTIVA CELKEM v %	100,00	100,00	100,00
B. Dlouhodobý majetek	16,63	15,21	14,70
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,16	0,03	0,00
Software	0,16	0,03	0,00
Dlouhodobý hmotný majetek	16,47	15,18	14,70
Pozemky	1,20	1,16	1,17
Stavby	13,95	12,45	11,55
Sam. movité věci a soubory movitých věcí	1,29	1,52	1,93
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	0,04	0,04	0,04
C. Oběžná aktiva	82,37	84,05	83,52
Zásoby	48,72	47,89	52,80
Materiál	5,63	4,46	5,29
Nedokončená výroba a polotovary	3,63	3,51	4,18
Zboží	39,45	39,91	43,33
Dlouhodobé pohledávky	0,19	0,18	0,18
Jiné pohledávky	0,19	0,18	0,18
Krátkodobé pohledávky	30,22	32,69	28,19
Pohledávky z obchodních vztahů	29,35	31,91	27,66
Stát – daňové pohledávky	0,38	0,32	0,00
Krátkodobé poskytnuté zálohy	0,49	0,47	0,53
Krátkodobý finanční majetek	3,25	3,29	2,34
Peníze	1,05	0,88	1,58
Účty v bankách	2,19	2,41	0,77
D. Časové rozlišení	1,00	0,74	1,78
Náklady příštích období	0,96	0,70	0,53
Příjmy příštích období	0,04	0,04	1,25

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 8. Vertikální analýza aktiv

4.1.5 Vertikální analýza pasiv

Z provedené vertikální analýzy pasiv (Obr. 6) je patrné, že dochází ke změně poměru vlastního a cizího kapitálu. V roce 2009 činil poměr vlastního kapitálu k cizímu 27,5 % : 72,5 %, ale v roce 2011 došlo ke zvýšení vlastního kapitálu na 34,35 %. Doporučený podíl 40 až 60 % cizích zdrojů je ve všech letech překročen.

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 6. Vertikální analýza pasiv

Z provedené vertikální analýzy pasiv (Tab. 9) je zřejmé navýšení vlastního kapitálu. Vliv na zvýšení vlastního kapitálu má hlavně postupné zvyšování výsledku hospodaření běžného účetního období, který je firmou tvořen. Společníci si na valné hromadě odhlasovali, že vykázaný zisk po provedeném zdanění bude převeden do statutárních fondů společnosti a nebudou si ho vyplácet. Tím dochází ke zvýšení účtu statutárních fondů, které v roce 2009 činily 13,28 % pasiv, v dalším roce to bylo již 15,34 % a v roce 2011 činila výše statutárních fondů již 18,64 % celkových pasiv.

Významnou položkou cizích zdrojů jsou dlouhodobé závazky, které jsou tvořeny právě půjčkami společníků firmy, kteří do firmy investovali vlastní kapitál. Na snižování cizích zdrojů se také podílí postupné snižování krátkodobých závazků vůči dodavatelům. V roce 2009 bylo % krátkodobých závazků 19,36 oproti 15,75 % v roce 2011. Nejvýznamnější položkou krátkodobých závazků jsou právě závazky z obchodních vztahů, které se ve sledovaném období dařilo firmě snižovat. V položce krátkodobé bankovní úvěry je kontokorentní úvěr u Československé obchodní banky, který firma čerpá od listopadu roku 2011. V minulém období čerpala revolvingový úvěr u Komerční banky, který na konci roku splatila.

Položka časové rozlišení tvoří necelé procento pasiv a tudíž je zanedbatelnou položkou.

Název položky	2009	2010	2011
PASIVA CELKEM v %	100,00	100,00	100,00
A. Vlastní kapitál	27,49	29,04	34,35
Základní kapitál	9,30	9,04	9,12
Základní kapitál	9,30	9,04	9,12
Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	14,19	16,24	18,64
Zákonný rezervní fond/Nedělitelný fond	0,93	0,91	0,91
Statutární a ostatní fondy	13,25	15,34	17,72
Výsledek hospodaření minulých let	1,06	1,03	1,04
Nerozdělený zisk minulých let	1,06	1,03	1,04
Výsledek hospodaření běžného účetního období	2,94	2,73	5,55
B. Cizí zdroje	72,50	70,90	64,75
Rezervy	4,94	4,81	3,71
Rezervy podle zvláštních právních předpisů	4,94	4,81	3,71
Dlouhodobé závazky	36,23	34,59	34,90
Jiné závazky	36,23	34,59	34,90
Krátkodobé závazky	19,36	18,59	15,75
Závazky z obchodních vztahů	15,77	15,10	12,28
Závazky ke společníkům	0,27	0,33	0,24
Závazky k zaměstnancům	1,17	1,25	1,14
Závazky ze soc. zabezpečení a zdravotního poj.	0,75	0,85	0,73
Stát – daňové závazky a dotace	0,94	1,43	0,97
Dohadné účty pasivní	0,45	0,15	0,38
Bankovní úvěry a výpomoci	11,97	12,91	10,39
Krátkodobé bankovní úvěry	11,97	12,91	10,39
C. Časové rozlišení	0,01	0,05	0,90
Výdaje příštích období	0,01	0,05	0,90

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 9. Vertikální analýza pasiv

4.2 Rozdílové ukazatele

K rozdílovým ukazatelům patří ukazatel **čistý pracovní kapitál**, který souvisí úzce s likviditou. Čistý pracovní kapitál je část oběžných aktiv krátkodobého majetku, který je financován dlouhodobými finančními zdroji a podnik s nimi může volně disponovat. Čistý pracovní kapitál můžeme považovat za „ochranný finanční polštář“ podniku pro případ nouze. Doporučená hodnota neexistuje, ale kladná hodnota čistého pracovního kapitálu je dobrým znamením pro věřitele.

Při výpočtu čistého pracovního kapitálu jsem od oběžných aktiv odečetla krátkodobé cizí zdroje, do kterých patří krátkodobé závazky a bankovní úvěry a výpomoci dle rovnice (3).

Podle údajů v tabulce (Tab. 10) je patrné, že firma si ve sledovaných letech udržuje ukazatel ČPK v kladných číslech a jeho hodnota v letech neustále roste. V roce 2010 došlo k navýšení ČPK o 865 tis. Kč a v roce 2011 o dalších 1 274 tis. Kč oproti předešlému roku.

Dále můžeme konstatovat, že se firma neřídí tzv. zlatým bilančním pravidlem, podle kterého by měly být dlouhodobé potřeby firmy financovány dlouhodobými zdroji; krátkodobé potřeby (oběžný majetek) mohou být financovány i krátkodobými zdroji. Můžeme tedy říct, že je firma překapitalizovaná, protože dlouhodobé zdroje pokrývají i krátkodobé potřeby. Společnost je tedy finančně stabilní, ale není dosti rentabilní.

Položky z rozvahy	2009	2010	2011
Oběžná aktiva	23521	24698	24328
Krátkodobé cizí zdroje	8946	9258	7614
Čistý pracovní kapitál	14575	15440	16714

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 10. Čistý pracovní kapitál

Ukazatel čisté pohotové prostředky (Tab. 11) jsem vypočítala jako rozdíl mezi pohotovými peněžními prostředky a okamžitě splatnými závazky podle vzorce (4). Vstupní údaje pro výpočet tohoto ukazatele jsem získala z účetnictví společnosti, protože publikované účetní závěrky tato data neposkytují.

Ukazatel čisté pohotové prostředky je ve všech sledovaných letech záporný. V roce 2009 byla jeho hodnota -1 673 tis. Kč. V roce 2010 došlo k vylepšení tohoto ukazatele na -700 tis. Kč. V roce 2011 byla hodnota ČPP obdobná, a to -736 tis. Kč. Záporný ukazatel čisté pohotové prostředky ukazuje, že firma má problémy s úhradou svých závazků. Tento fakt je způsoben hlavně druhotnou platební neschopností, protože odběratelé nehradí společnosti faktury včas.

V roce 2009 byly okamžité splatné závazky firmy 2 600 tis. Kč a okamžité splatné pohledávky 5 018 tis. Kč, což činí rozdíl 2 418 tis. Kč.

V roce 2010 činily okamžité splatné závazky 1 667 tis. Kč a pohledávky 4 916 tis. Kč, což představuje rozdíl 3 249 tis. Kč.

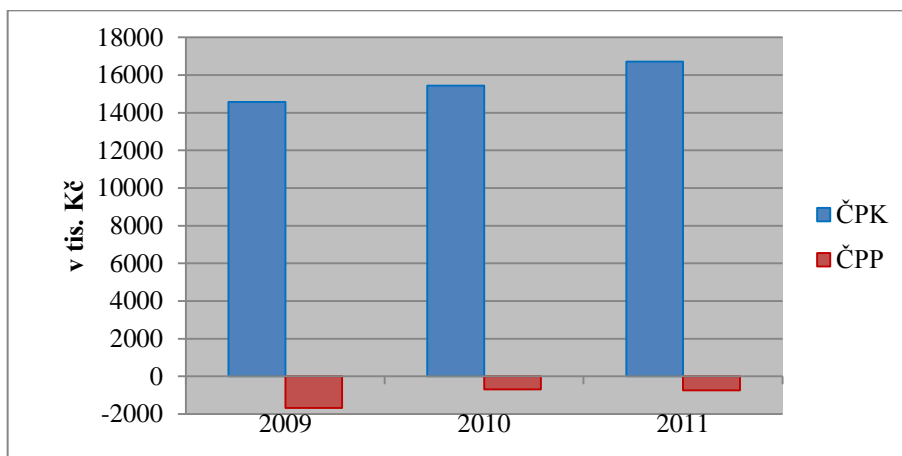
V roce 2011 jsou okamžité splatné závazky 1 419 tis. Kč, ale okamžitě splatné pohledávky činí 4 228 tis. Kč, rozdíl 2 809 tis. Kč.

Mohu tedy konstatovat, že kdyby hradili všichni odběratelé své faktury ve stanoveném termínu, byl by ukazatel čisté pohotové prostředky kladný a firma by neměla problémy s úhradou svých závazků.

Položky	2009	2010	2011
Pohotové peněžní prostředky	927	967	683
Okamžité splatné závazky	2600	1667	1419
Čisté pohotové prostředky	-1673	-700	-736

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 11. Čisté pohotové prostředky

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 7. Čistý pracovní kapitál a čisté pohotové peněžní prostředky

4.3 Analýza poměrových ukazatelů

4.3.1 Analýza likvidity

Analýza likvidity zkoumá schopnost podniku hradit své krátkodobé závazky (včetně krátkodobých bankovních úvěrů). Platební schopnost je základní podmínkou existence firmy a je důležitou součástí při posuzování platebního zdraví firmy. V teoretické části je technika výpočtu uvedena pod čísly (5), (6), (7).

Ukazatel	2009	2010	2011
Likvidita I. stupně	0,103	0,104	0,090
Likvidita II. stupně	1,074	1,148	1,175
Likvidita III. stupně	2,629	2,667	3,195

Zdroj: vlastní zpracování

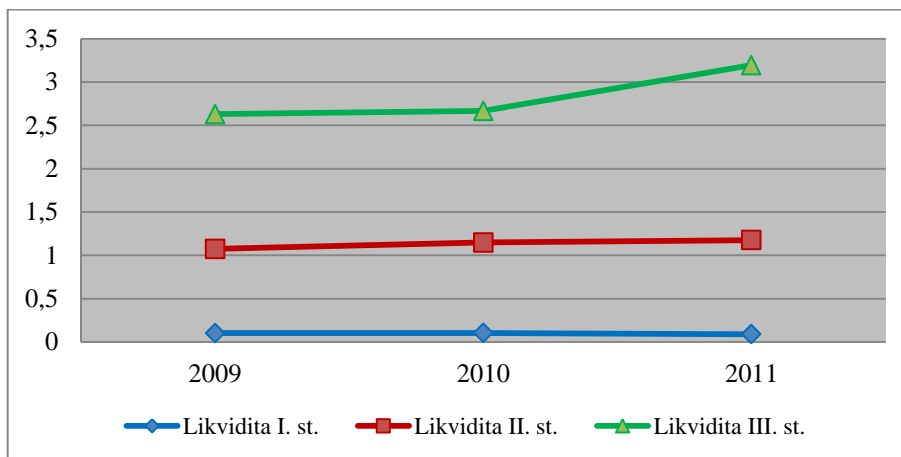
Tab. 12. Ukazatele likvidity

Likvidita I. stupně (okamžitá, peněžní) – vysoké hodnoty okamžité likvidity jsou výhodné pro věřitele, ale jsou nevýhodné pro majitele firmy, protože znamenají nízkou výnosnost. Doporučená hodnota ukazatele se pohybuje mezi 0,1 a 0,2. Z obrázku (Obr. 8) je patrné, že firma udržuje stabilní hodnotu okamžité likvidity, i když v roce 2011 došlo k mírnému poklesu této likvidity na 0,09, což je pod doporučenou hodnotou. Tato situace je ale způsobena tím, že firma využívá v současné době kontokorentní úvěr a nižší hodnota by tedy neměla působit firmě žádné závažné problémy.

Likvidita II. stupně (pohotová) – u tohoto ukazatele je odstraněn vliv zásob, které jsou nejméně likvidním aktivem. Optimální hodnota ukazatele je mírně nad 1,0 (alespoň 1 : 1), Také hodnota ukazatele pohotové likvidity odpovídá doporučené hodnotě a vypovídá o tom, že firma by byla schopna uhradit své dluhy, aniž by přitom nemusela prodat své zásoby. Navíc dochází k mírnému růstu pohotové likvidity.

Likvidita III. stupně (běžná, celková) – ukazuje, kolikrát oběžný majetek pokrývá krátkodobé dluhy podniku. Tzn. kolikrát je podnik schopen uspokojit své věřitele, kdyby proměnil všechn svůj majetek na peníze. Doporučená hodnota ukazatele je kolem 2 (1,5 – 2), proto je tento ukazatel nazývám „ukazatelem 2 : 1“. Ukazatel běžné likvidity překračuje ve všech sledovaných letech doporučenou hodnotu a má navíc mírně rostoucí tendenci.

Jeho růst je způsoben hlavně zvyšováním skladových zásob. Vyšší hodnota tohoto ukazatele je příznivá hlavně pro věřitele.

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 8. Ukazatele likvidity

4.3.2 Analýza rentability

Ukazatele rentability slouží k hodnocení celkové efektivnosti dané činnosti. Jejich doporučené hodnoty nebývají u většiny ukazatelů běžně uváděny, ale je důležité, aby měly v časové řadě rostoucí tendenci. Tento požadavek nemusí být v době hospodářské krize splněn. Je ovšem důležité, pokud dojde k poklesu ukazatele rentability, neměl by být větší než je obecně pokles ekonomiky. Ukazatele rentability jsem vypočítala dle vzorců (8), (9), (10), (11), (12) v teoretické části a jejich hodnota je uvedena v tabulce (Tab. 13).

Ukazatele	2009	2010	2011
ROA	2,93 %	2,73 %	5,56 %
ROE	10,66 %	9,38 %	16,17 %
ROCE	7,26 %	8,11 %	11,27 %
ROS	1,30 %	1,20 %	2,50 %
Rentabilita nákladů	2,54 %	3,89 %	6,91 %

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 13. Ukazatele rentability

Ukazatel rentability celkových vložených aktiv (ROA) poměřuje zisk s celkovými aktivy, které jsou do podnikání investovány bez ohledu na to, z jakých zdrojů pocházejí. Do čitatele jsem dosadila EAT (čistý zisk po zdanění) s tím, že vypočtený ukazatel ROA poměří vložené prostředky nejen se ziskem, ale i úroky. Ukazatel ROA má ve sledovaném období rostoucí tendenci a v roce 2011 se zvýšil oproti roku 2010 cca o 3 % na hodnotu 5,56 %. Tento výsledek je pro firmu velmi příznivý. Na 1 Kč vloženého kapitálu připadne v roce 2011 celkem 5,56 haléřů zisku.

Ukazatel rentability vlastního kapitálu (ROE) vyjadřuje výnosnost kapitálu, který do podniku vložili jeho vlastníci. Růst tohoto ukazatele znamená, že se zlepšil výsledek hospodaření firmy ve sledovaném období a tím i čistý zisk, který jsem použila ve jmenovateli. Ve sledovaném období došlo v roce 2010 sice k mírnému poklesu ukazatele ROE oproti roku 2009, ale v roce 2011 již došlo k výraznému navýšení ukazatele rentability vlastního kapitálu na 16,17 %, což představuje nárůst o 6,76 % oproti předešlému roku

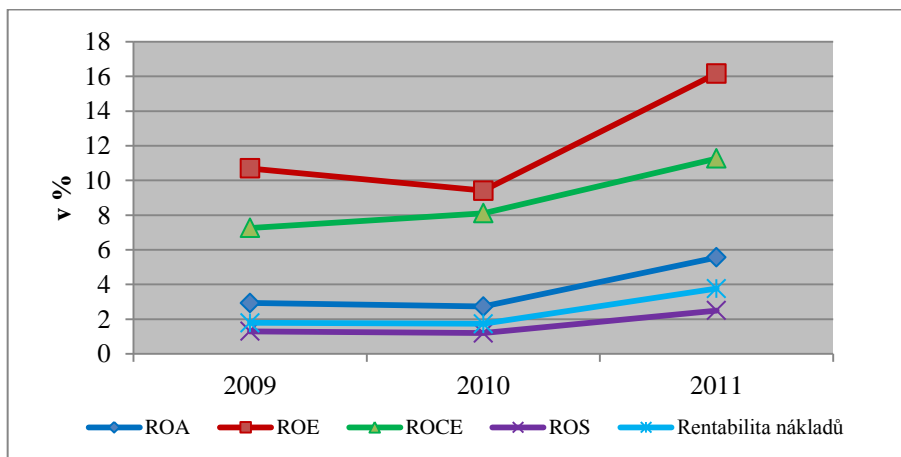
Ukazatel rentability celkového vloženého kapitálu (ROCE) vyjadřuje míru zhodnocení všech aktiv společnosti financovaných vlastním i cizím dlouhodobým kapitálem. Ukazatel ROCE tedy komplexně vyjadřuje efektivnost hospodaření společnosti. Také výsledek ukazatele ROCE má ve sledovaném období rostoucí tendenci. V roce 2009 byl výsledek 7,26 %, v roce 2010 již 8,11 % a nejvyšší hodnoty dosáhl ukazatel rentability celkového vloženého kapitálu v roce 2011, a to 11,27 %.

Ukazatel rentability tržeb (ROS) charakterizuje zisk vztažený k tržbám. Do čitatele jsem dosadila čistý zisk po zdanění a tržby ve jmenovateli představují tržní ohodnocení výkonů podniku za rok. Výsledné hodnoty ukazatele ROS vykazují u sledovaného podniku v roce 2010 sice mírně klesající výsledek, ale v roce 2011 již došlo k výraznému navýšení ukazatele tržeb ROS na 2,50 %.

Dalším ukazatelem rentability, který jsem ve sledovaném období zjišťovala je **rentabilita nákladů**. Do jmenovatele jsem uvedla EBIT, který jsem dělila provozními náklady společnosti. Rentabilita provozních nákladů společnosti ve sledovaném období roste. Z původních 2,54 % v roce 2009 došlo jejím postupným zvyšováním ke zvýšení na 6,91 % v roce 2011.

Všechny sledované ukazatele rentability zaznamenaly ve sledovaném období nárůst, který se nejvýrazněji projevil právě v roce 2011. Obrázek (Obr. 9) ukazuje, že firma ve všech

sledovaných ukazatelích zvýšila svou rentabilitu, i když docházelo v době ekonomické krize k stagnaci ekonomiky.

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 9. Ukazatele rentability

4.3.3 Analýza zadluženosti

Pojem zadluženost znamená, že podnik používá k financování svých aktiv a činností cizí zdroje. K výpočtu ukazatelů zadluženosti jsem použila vzorce (13), (14), (15), (16) z teoretické části této práce a jejich výsledná hodnota je uvedena v tabulce (Tab. 14).

Ukazatel	2009	2010	2011
Celková zadluženost	72,50 %	70,90 %	64,75 %
Míra zadluženosti vlastního kapitálu	2,64	2,44	1,88
Finanční páka	3,64	3,44	2,91
Úrokové krytí	3,51	2,54	4,41

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 14. Ukazatele zadluženosti

Ukazatel celkové zadluženosti majetku vypovídá o podílu cizích zdrojů na financování aktiv společnosti. Určitá výše zadlužení je pro podnik výhodná, ale vyšší hodnota tohoto ukazatele znamená také vyšší riziko pro věřitele, a proto se tento ukazatel nazývá též ukazatelem věřitelského rizika. Optimální doporučená hodnota zadlužení 40 % – 60 % je

u firmy ve všech sledovaných letech překročena. I když v časové řadě dochází ke snižování celkové zadluženosti firmy.

Míra zadluženosti vlastního kapitálu je ukazatelem poměru celkových závazků k vlastnímu kapitálu. Obecně platí, že čím vyšší je podíl závazků ve finanční struktuře firmy, tím vyšší je hodnota tohoto ukazatele. V našem případě dochází ve sledovaném období ke snížení tohoto ukazatele a tedy, kde snížení míry zadluženosti.

Ukazatel „finanční páka“ uvádí podíl celkových aktiv na vlastním kapitálu a je převrácenou hodnotou ukazatele samofinancování. Vyšší hodnota tohoto ukazatele znamená vyšší podíl cizích zdrojů na celkových zdrojích firmy. Ukazatel „finanční páka“ má ve sledovaných letech klesající tendenci, což znamená, že dochází ke snížení podílu cizích zdrojů.

Ukazatel úrokové krytí se nazývá též ukazatelem ziskové úhrady úroku. Tento ukazatel hodnotí přiměřenost úrovně zadlužení z hlediska dopadu na zisk a vyjadřuje, kolikrát by vytvořeným provozním ziskem mohla firma hradit úroky z úvěrů, které čerpá. Čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím je to pro firmu výhodnější. V případě sledovaného období došlo v roce 2010 ke snížení tohoto ukazatele, což znamenalo, že by firma mohla z provozního zisku jen 2,5 krát hradit úroky z čerpaných úvěrů. V roce 2011 ale došlo k navýšení tohoto ukazatele na 4,41, což svědčí o zlepšení finanční situace firmy.

4.3.4 Analýza aktivity

Doba obratu zásob se považuje za ukazatel intenzity využití zásob a výsledný ukazatel vypovídá o tom, jak dlouho jsou oběžná aktiva vázána ve formě zásob. Obecně platí, že čím vyšší je obratovost zásob a kratší doba obratu, tím lépe.

Ve sledovaném období se doba obratu zásob se zvýšila z původních 78 dnů v roce 2009 o 10 dnů, takže v roce 2011 činila již 88 dní, což svědčí o navýšení skladových zásob. Firma musí mít ale vyšší zásoby zboží, protože dodací doba některých dílů je velmi dlouhá a pokud si chce udržet zákazníky, musí mít zboží na skladě, aby mohla pružně reagovat na požadavky odběratelů. Jelikož dochází k prodloužení doby obratu zásob, bylo by pro firmu vhodné, kdyby provedla podrobnou analýzu jednotlivých skladových položek

Ukazatele obratu zásob jsem vypočítala podle vzorců (17), (18) a jsou uvedeny v tabulce (Tab. 15).

Ukazatel	2009	2010	2011
Obrátka zásob	4,67	4,74	4,16
Doba obratu zásob	78	77	88

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 15. Ukazatele obratu zásob

Obrátka celkových aktiv ovlivňuje rentabilitu celkového kapitálu a měří efektivnost využívání celkových aktiv. Podle Holečkové (2008) by měl být bez ohledu na odvětví, ve kterém podnik pracuje minimálně na úrovni hodnoty 1, což by znamenalo, že se celková aktiva podniku přemění nejméně jednou ročně. Obrátka celkových aktiv je ve všech letech sledovaného období vyšší než 2, čímž firma výrazně překračuje minimální doporučenou hodnotu.

Doba obratu celkových aktiv je v roce 2009 i v roce 2010 stejná a činí 161 dnů. V roce 2011 pak došlo k nepatrnému zvýšení doby obratu. Domnívám se, že i tento výsledek je pro firmu pozitivní a je způsoben hlavně tím, že převážná část aktiv firmy se vyskytuje ve formě oběžných aktiv, která jsou likvidní.

K výpočtu ukazatele obratu celkových aktiv jsem použila vzorce (19), (20).

Ukazatel	2009	2010	2011
Obrátka aktiv	2,27	2,27	2,20
Doba obratu aktiv	161	161	166

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 16. Ukazatele obratu aktiv

Obrátka a doba obratu pohledávek jsou uvedeny v tabulce (Tab. 17). Pro firmu je nejvíce problematická dlouhá splatnost pohledávek a dlužníci, kteří neplatí své pohledávky v termínu. Firma vychází vstřícně svým odběratelům a akciové společnosti ČSAD Invest poskytuje splatnost pohledávek 60 dnů, přitom toleruje ještě další měsíc, ve kterém nejsou faktury uhrazeny. Dopravním podnikům pak bývají faktury vystavovány se splatností 30 dnů. Přitom největší dodavatel společnosti firma KNORR-Bremse vystavuje faktury s měsíční splatností a tyto faktury jsou ze strany firmy vždy včas uhrazeny. V oboru se běžně pohybuje splatnost v rozmezí 14 až 30 dnů. Pro firmu je pozdní úhrada faktur velmi

zatěžující, protože jak vidíme v grafu (Obr. 10), tak se počet dnů mezi dobou obratu pohledávek a závazků liší v průměru o 20 dnů. Konkurence v oboru prodeje náhradních dílů na nákladní vozidla, návěsy, přívěsy a autobusy je v naší oblasti obrovská a firma si nemůže dovolit urgovat své dlužníky dříve než 3 měsíce po splatnosti, protože by odešli ke konkurenci, která by jejich pozdní úhradu tolerovala.

Ukazatele obratu pohledávek jsem vypočítala podle vzorců (21), (22).

Ukazatel	2009	2010	2011
Obrátka pohledávek	7,52	6,95	7,79
Doba obratu pohledávek	49	53	47

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 17. Ukazatele obratu pohledávek

Podle tabulky (Tab. 18) je patrné, že firma ve sledovaném období zkrátila **dobu obratu závazků** z původních 31 dnů v roce 2009 o 5 dnů a v roce 2011 činila doba obratu 26 dnů. Tento fakt svědčí o stabilní a relativně dobré finanční situaci firmy a vytváří její dobrý obraz. Negativně ovšem působí rozdíl mezi dobou splatností pohledávek a závazků, o kterém se zmiňuji výše. Pro majitele firmy by bylo jistě výhodné, kdyby se domluvili alespoň se svými nejvýznamnějšími dodavateli, aby jim prodloužili splatnost faktur. Jinak firma ve sledovaném období významně úvěruje své odběratele.

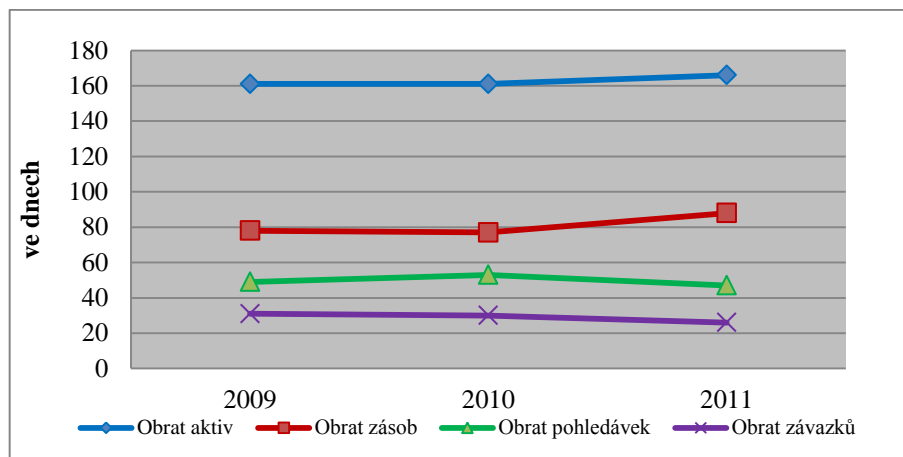
Vzorce pro výpočet ukazatelů obratu jsou uvedeny pod čísly (23), (24).

Ukazatel	2009	2010	2011
Obrátka závazků	11,73	12,22	13,95
Doba obratu závazků	31	30	26

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 18. Ukazatele obratu závazků

Samozřejmě by bylo pro firmu výhodnější, kdyby byla doba obratu závazků delší než doba obratu pohledávek, protože by nemusela financovat své obchodní partnery. Závěrem můžu konstatovat, že pokud by hradili všichni odběratelé své závazky včas, nemusela by firma čerpat kontokorentní úvěr.

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 10. Ukazatele aktivity

4.4 Souhrnné ukazatele

V další části své bakalářské práce posoudím finanční zdraví společnosti prostřednictvím výpočtu souhrnných ukazatelů. Nejprve provedu rozklad rentability podle Du Pontovy rovnice. V další části posoudím finanční stabilitu firmy pomocí bankrotního modelu, a to na základě výpočtu Altmanova Z-skóre a Indexu důvěryhodnosti IN05.

4.4.1 Du Pontův rozklad

Ukazatel rentability vlastního kapitálu (ROE) lze rozložit na součin tří dílčích ukazatelů, jak je zřejmé z rovnice (25), a to:

- rentabilita tržeb
- obrat celkových aktiv
- finanční páka

Z provedeného rozkladu ROE (Tab. 19) sledované společnosti je zřejmé, že na nárůst rentability vlastního kapitálu má zásadní vliv navýšení rentability tržeb. Další dva ukazatelé, na které je možné ROE rozložit (obrat celkových aktiv a finanční páka) oproti minulým letům klesly, ale přesto se firmě podařilo zásadně navýšit ROE. Můžu tedy konstatovat, že pokud by se firmě podařilo zvýšit i obrat celkových aktiv, ukazatel rentability vlastního kapitálu mohl růst ještě výrazněji. Podrobný Du Pontův rozklad ROE je uveden v příloze III této bakalářské práce.

Ukazatele	2009	2010	2011
Čistý zisk/tržby	0,0129	0,0120	0,0253
Tržby/aktiva	2,2728	2,2713	2,1960
Aktiva/vlastní kapitál	3,6382	3,4429	2,9111
ROE	0,1066	0,0938	0,1617
ROE v %	10,66 %	9,38 %	16,17 %

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 19. Rozklad rentability ROE

Na **ukazatel rentability celkového vloženého kapitálu (ROA)** mají vliv dvě základní kombinace dle rovnice (26):

- rentabilita tržeb
- obrat celkových aktiv

Z provedeného rozkladu rentability celkového vloženého kapitálu ROA (Tab. 20) je vidět, že k navýšení ROA v roce 2011 došlo pouze kvůli vyšší ziskovosti tržeb. Zatímco vysoká ziskovost tržeb je převážně výsledkem dobré kontroly nákladů, vysoký obrat celkových aktiv je projevem efektivního využívání podnikového kapitálu, se kterým firma hospodaří. Ukazatel efektivního využívání kapitálu byl v roce 2011 nižší než v předchozích letech a přesto došlo v roce 2011 ke zvýšení rentability ROA oproti sledovaným letům.

Ukazatele	2009	2010	2011
Čistý zisk/tržby	0,0129	0,0120	0,0253
Tržby/aktiva	2,2728	2,2713	2,1960
ROA	0,0293	0,0273	0,0556
ROA v %	2,93 %	2,73 %	5,56 %

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 20. Rozklad rentability ROA

Pokud by podnik nepoužíval ke své činnosti cizí zdroje, rovnala by se rentabilita vlastního kapitálu ROA rentabilitě celkového vloženého kapitálu ROE. Z tabulek (Tab. 19, 20) je zřejmé, že využívání cizích zdrojů je pro firmu přínosem a zvyšuje její rentabilitu díky působení „finanční páky“.

4.4.2 Altmanův model (Z-skóre)

Jako další část posouzení finančního zdraví společnosti DORBAS, s.r.o. jsem se rozhodla vypočítat Altmanovo Z-skóre. Altmanova metoda patří mezi bankrotní modely a pomůže odhadnout pravděpodobnostní vývoj společnosti a odpovědět na otázku, zda firma do určité doby zbankrotuje.

Váha * Ukazatel	2009	2010	2011
0,717 * ČPK/Aktiva	0,366	0,376	0,412
0,847 * Nerozdělený zisk/Aktiva	0,154	0,169	0,213
3,107 * EBIT/Aktiva	0,180	0,192	0,317
0,420 * Vlastní kapitál/Cizí zdroje	0,159	0,172	0,223
0,998 * Tržby/Aktiva	2,268	2,272	2,194
Z - skóre	3,127	3,181	3,359

Zdroj: vlastní zpracování

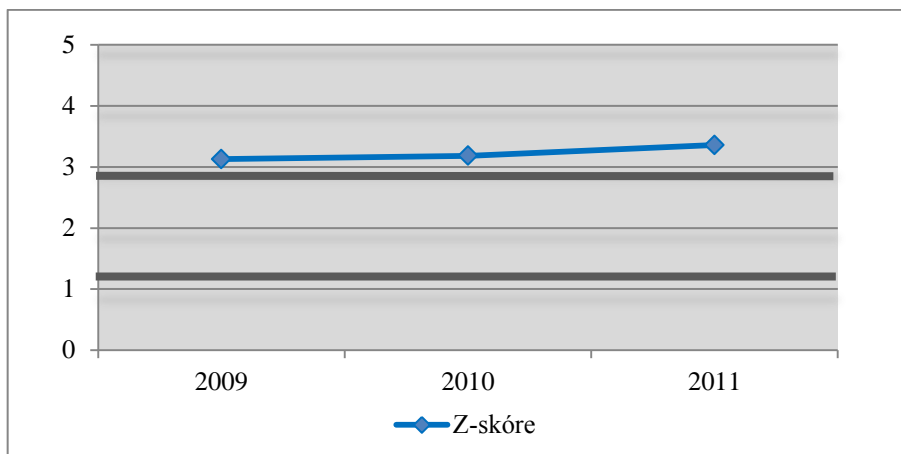
Tab. 21. Výpočet Altmanova Z-skóre

Firmy se skórem do 1,2 jsou náchylné k bankrotu, v rozmezí od 1,2 do 2,9 jsou v pásmu „šedé zóny“ a nelze určit, zda může nebo nemůže dojít k bankrotu. Pásmo nad 2,9 je pásmem prosperity.

Altmanovo Z-skóre je vypočteno podle upravené verze Altmanovy rovnice pro firmy, které nejsou veřejně obchodovatelné na burze (27).

Z výpočtu v tabulce (Tab. 21) vyplývá, že se firma pohybuje ve všech sledovaných letech v pásmu prosperity a také to, že má vývoj Altmanova Z-skóre rostoucí tendenci. Podle tohoto výsledku není firma v nejbližších letech bankrotem ohrožena. Pro firmu je tento fakt příjemným povzbuzením do dalšího vývoje, protože i přes finanční krizi, která zasáhla všechna průmyslová odvětví, dokáže plnit své poslání.

V obrázku (Obr. 11) jsme zvýraznila „šedou zónu“ nevyhraněných výsledků v pásmu od 1,2 do 2,9, aby bylo zřejmé, že se výsledek Altmanova Z-skóre firmy pohybuje nad touto hranicí v pásmu prosperity.

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 11. Altmanovo Z-skóre

4.4.3 Index důvěryhodnosti IN05

K posouzení finančního zdraví jsem si dále vybrala výpočet finančního zdraví podle Indexu důvěryhodnosti IN05, který spojuje pohled věřitele i vlastníka firmy. Výpočet jsem provedla podle rovnice (28).

Váha * Ukazatel	2009	2010	2011
0,13 * Aktiva/Cizí kapitál	0,179	0,183	0,201
0,04 * EBIT/nákladové úroky	0,141	0,101	0,176
3,97 * EBIT/Aktiva	0,230	0,246	0,405
0,21 * Celkové výnosy/Aktiva	0,491	0,490	0,476
0,09 * Oběžná aktiva/krátkodobé závazky	0,237	0,240	0,288
Index IN05	1,280	1,260	1,546

Zdroj: Rozvaha společnosti

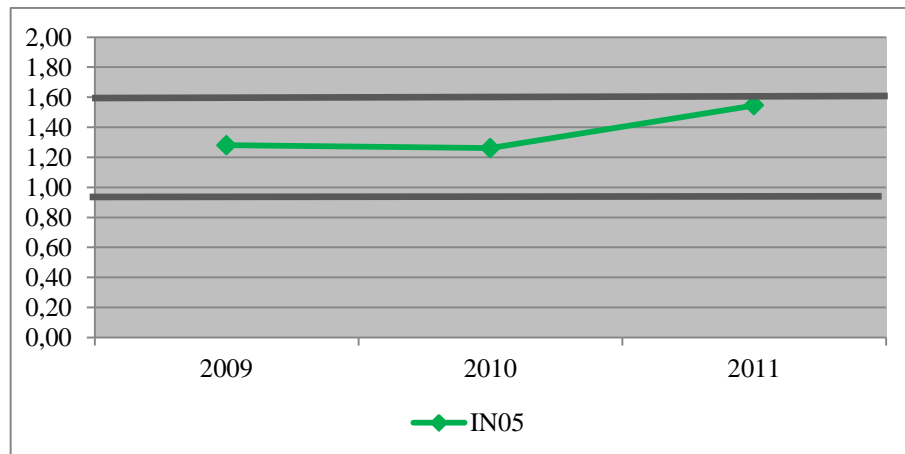
Tab. 22. Výpočet Indexu důvěryhodnosti IN05

Pokud je index IN05 větší než 1,6 můžeme předvídat uspokojivou finanční situaci. V pásmu $0,9 < IN \leq 1,6$ se nachází „šedá zóna“ nevyhraněných výsledků. Pokud index dosáhne pod hranici 0,9, je firma ohrožena vážnými finančními problémy.

I když má výsledek Indexu důvěryhodnosti IN05 ve sledovaných letech rostoucí tendenci, nachází se firma stále v pásmu „šedé zóny“ nevyhraněných výsledků a do budoucna nelze předvídat její vývoj. I když v minulém roce chyběla firmě z pásma neutrální zóny

do pásma prosperity jen malá hranice, a to 0,054. Kladně můžeme hodnotit fakt, že se firma nenachází v zóně, kde by byla ohrožena vážnými finančními problémy.

V obrázku (Obr. 12) je zvýrazněna „šedá zóna“, aby bylo zřejmé, že se výsledný index IN05 nachází v pásmu této zóny, ale ve sledovaném období roste.

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 12. Index důvěryhodnosti IN05

5 DOPORUČENÍ

V úvodu bakalářské práce jsem si zvolila jako primární cíl posouzení finančního zdraví společnosti DORBAS, s. r. o. a návrh opatření ke zlepšení finanční situace. V praktické části bakalářské práce jsem nejprve představila analyzovanou společnost a pak jsem provedla horizontální a vertikální analýzu rozvahy, horizontální analýzu výkazů zisků a ztrát. Dále jsem vypočítala rozdílové ukazatele a poměrové ukazatele, které jsem představila v teoretické části.

Z hlediska posouzení finančního zdraví společnosti je důležité hlavně porovnání vyhodnocených ukazatelů sledované společnosti v časové řadě, neboť jen tak můžeme posoudit stav společnosti v minulosti a předpoklad jejího vývoje v budoucnosti.

Z vypočtených ukazatelů bych hodnotila firmu jako úspěšnou, která dokáže i v době světové ekonomické krize vytvářet a zvyšovat zisk a tím plnit své poslání.

Přesto bych firmě doporučila několik opatření, která by mohla přispět k ještě větší stabilizaci a jistotě.

Největší a zásadní problém společnosti vidím v dlouhém splácení pohledávek odběratelů, které je v poměru až o 20 dnů vyšší než splatnost závazků. Firma tedy úvěruje své odběratele. Firmě bych doporučila uzavřít alespoň s nejdůležitějšími dodavateli nové obchodní smlouvy, kde by byly dohodnuty delší doby splatnosti. Tím by se mohl vyrovnat poměr mezi dobou závazků a pohledávek. Dále bych firmě doporučila, aby věnovala větší péči vymáhání pohledávek, i když v praxi je nutné provádět tuto činnost velmi ohleduplně, ale u dlouhodobých dlužníků by měla být prováděna důrazněji. Dále by bylo možné odběratele, kteří řádně plní své závazky (byť s mírným zpožděním), motivovat k úhradě před termínem splatnosti, např. poskytnutím skonta (odměny za okamžité zaplacení).

Dále bych firmě doporučila, aby nezvyšovala skladové zásoby. Navrhuji provést podrobnou analýzu jednotlivých skladových položek a vytipovat takové, jejichž dodavatelé jsou schopni okamžitého dodání tohoto zboží. Dále by bylo vhodné využít metodu řízení zásob „Just in time“, čímž by se snížil objem skladových zásob a s tím související pohotová likvidita a vzrostla okamžitá likvidita společnosti.

Jako další bych navrhla, aby se pokusila částečně snižovat své zadlužení, a to hlavně postupným splácením poskytnutých dlouhodobých půjček společníkům. Tím by se snížily i

nákladové úroky a finanční výsledek hospodaření by nebyl tak záporný. Zároveň by došlo k navýšení celkového výsledku hospodaření.

Pomocí Du Pontova diagramu jsem provedla rozklad rentability vlastního kapitálu ROE a zjistila jsem, že na výrazný nárůst rentability ROE má navýšení rentability tržeb v roce 2011. Ostatní ukazatele rozkladu jsou naopak nižší než v předchozích letech. Proto bych firmě doporučila, aby se snažila lépe využívat aktiva a tím docílila ještě vyšší rentability vlastního kapitálu. U rozkladu rentability celkového kapitálu ROA je situace ve sledovaném období stejná. Pokud by se firmě podařilo zefektivnit využívání kapitálu, může dojít v budoucnu k výraznějším nárůstu rentability ROA. Dále jsem zjistila, že určité zadlužení je pro firmu výhodné, protože na rentabilitu ROE má účinek „finanční páka“.

Při výpočtu poměrových ukazatelů likvidity jsem zjistila, že likvidita II. a III. stupně je v rámci doporučených hodnot. Likvidita I. stupně je sice pod doporučenou hodnotou, ale tento výsledek je hlavně dán tím, že má firma kontokorentní úvěr a tudíž nemusí mít peníze na účtu.

Výpočet bankrotního modelu Altmanova Z-skóre dopadl pro firmu ve všech sledovaných letech pozitivně a firma se nachází v pásmu prosperity. Vypočtené Z-skóre má zároveň rostoucí tendenci a podle jeho hodnoty je finanční situace společnosti uspokojivá a neměl by jí v nejbližších letech hrozit bankrot.

Index důvěryhodnosti IN05 již tak pozitivně pro firmu nedopadl. Firma se podle indexu důvěryhodnosti IN05 nachází ve všech letech v pásmu neutrální zóny, kde není jasné, zda se jí podaří přežít nebo zbankrotuje. Index IN05 má ale stoupající vývoj a od pásma prosperity chybělo v roce 2011 jen 0,054. Lze předpokládat, že vývoj firmy by mohl být v dalších letech pozitivní. Vzhledem k faktu, že se situace společnosti ve sledovaném období vylepšuje, bude nutné pečlivě sledovat celou finanční situaci firmy.

Všechny ukazatele rentability, které jsem ve své bakalářské práci vypočítala, vykazují ve sledovaných letech rostoucí tendenci. Tento fakt je pro firmu velmi pozitivní a svědčí o nastartování zdravého vývoje společnosti.

V souhrnu lze konstatovat, že firma se ve sledovaném období vyvíjela pozitivně a v roce 2011 došlo k výraznému nárůstu výsledku hospodaření běžného účetního období. Toto zvýšení firma realizovala přesto, že byl v tomto roce nižší zisk za prodej zboží. Společnost pracovala ale zároveň s nižšími náklady na prodané zboží a došlo k úspoře energie. Proto

Ize hodnotit rok 2011 jako jeden z nejúspěšnějších ve sledovaném období a také v celkové historii firmy.

V úvodu své bakalářské práce jsem si vytyčila jako hlavní cíl posouzení finančního zdraví společnosti DORBAS, s.r.o. a domnívám se, že jsem tento cíl splnila. Vývoj společnosti se jeví ve všech důležitých sledovaných ukazatelích pozitivně a hlavně firma nastartovala zdravý vývoj i v době světové ekonomické krize. Je důležité, že podnik plní své poslání a vytváří zisk. Podle mého názoru je podnik stabilní a jsou vytvořeny předpoklady pro další pozitivní vývoj sledované společnosti a působení na trhu.

Doufám, že provedená finanční analýza splnila svůj účel a pomůže firmě v budoucnu k dalšímu zlepšení ekonomické situace a zdokonalení finančního řízení.

ZÁVĚR

Primárním cílem mé bakalářské práce bylo zhodnocení finančního zdraví společnosti DORBAS, s.r.o. v letech 2009 až 2011 s návrhem opatření ke zlepšení finanční situace. K posouzení finančního zdraví jsem vybrala finanční analýzu, která patří k nejdůležitějším nástrojům finančního řízení a firmě poskytuje informace ke sledování finančního vývoje.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě hlavní části, část teoretickou a praktickou.

V části teoretické jsem představila postupy, metody a ukazatele finanční analýzy, se kterými jsem se seznámila při studiu odborné literatury.

V praktické části jsem nejdříve charakterizovala analyzovanou společnost. Data pro provedení finanční analýzy jsem získala z účetních výkazů společnosti – a to rozvahy, výkaz zisku a ztrát, podnikových zdrojů a účetních dat společnosti. Nejprve jsem provedla horizontální a vertikální analýzu. Dále jsem vypočítala rozdílové ukazatele. Velkou pozornost jsem věnovala výpočtu poměrových ukazatelů – likvidity, rentability, zadluženosti a aktivity. V závěru praktické části jsem provedla Du Pontův rozklad rentability a vypočítala souhrnné ukazatele, mezi které patří Altmanovo Z-skóre a Index důvěryhodnosti IN05.

Na základě vypočtených hodnot jsem sestavila příslušné komentáře a vysvětlení, které by charakterizovaly vývoj společnosti ve sledovaných letech a předpoklad dalšího vývoje analyzované společnosti.

V části doporučení jsem zhodnotila provedenou finanční analýzu a na základě vypočtených ukazatelů doporučila firmě:

- nezvyšovat dále skladové zásoby
- snížit zadlužení
- požádat významné dodavatele o delší dobu splatnosti
- odběratelům, kteří platí včas, poskytnout skonto
- zvýšit obratovost aktiv

Na základě provedené finanční analýzy jsem dospěla k závěru, že finanční situace společnosti se během sledovaného období zlepšila. V roce 2011 měla společnost nejvyšší výsledek hospodaření. Je pozitivní, že je společnost úspěšná na trhu a v období světové ekonomické krize dokáže plnit smysl své existence.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. BLAHA, Zdenek Sid a Irena JINDŘICHOVSKÁ, 2006. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. Vyd. 3. Praha: Management Press. ISBN 80-7261-145-3.
2. DOUCHA, Rudolf, 1996. *Finanční analýza podniku*. Praha: VOX Consult. ISBN 80-902111-2-7.
3. GRÜNWARD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ, 1997. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze. ISBN 80-7079-257-4.
4. HOLEČKOVÁ, Jaroslava, 2008. *Finanční analýza firmy*. Praha: ASPI – Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-392-8
5. KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA, 2008. *Finanční analýza – krok za krokem*. Vyd. 2. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7179-713-5.
6. KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ, 2010. *Finanční analýza: Komplexní průvodce s příklady*. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-3349-4.
7. RŮČKOVÁ, Petra, 2011. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. Vyd. 4. Praha: GRADA Publishing. ISBN: 97-80-247-3916-8.
8. SEDLÁČEK, Jaroslav, 2011. *Finanční analýza podniku*. Vyd. 2. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-251-3386-6.
9. VALACH, Josef a kolektiv, 1999. *Finanční řízení podniku*. Vyd. 2. Praha: EKOPRESS. ISBN 80-86119-21-1
10. VRÁNOVÁ, Šárka, 2008. *Finanční analýza*. Zlín: Obchodní akademie T. Bati a Vyšší odborná škola ekonomická. CZ.04.1.03/3.3.13.2/0024.
11. ZÁMEČNÍK, Roman, Zuzana TUČKOVÁ a Ludmila HROMKOVÁ, 2009. *Podniková ekonomika II*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati. ISBN 978-80-7318-624-1.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

A	Aktiva
CK	Cizí kapitál
ČPK	Čistý pracovní kapitál
ČPP	Čisté pohotové prostředky
EAT	Čistý zisk po zdanění
EBIT	Zisk před odečtením úroků a daní (provozní HV)
EBT	Zisk před zdaněním
EDBIT	Zisk před odečtením odpisů, úroků a daní
KFM	Krátkodobý finanční majetek
ROA	Rentabilita celkových vložených aktiv
ROCE	Rentabilita celkového vloženého kapitálu
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Rentabilita tržeb
T	Tržby
VK	Vlastní kapitál

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Vztahy mezi účetními výkazy	16
Obr. 2. Struktura aktiv	32
Obr. 3. Struktura pasiv	34
Obr. 4. Výsledek hospodaření.....	37
Obr. 5. Vertikální analýza aktiv	40
Obr. 6. Vertikální analýza pasiv	42
Obr. 7. Čistý pracovní kapitál a čisté pohotové peněžní prostředky	45
Obr. 8. Ukazatele likvidity.....	47
Obr. 9. Ukazatele rentability	49
Obr. 10. Ukazatele aktivity	53
Obr. 11. Altmanovo Z-skóre.....	56
Obr. 12. Index důvěryhodnosti IN05	57

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Základní struktura rozvahy	15
Tab. 2. Struktura aktiv	31
Tab. 3. Horizontální analýza aktiv	33
Tab. 4. Struktura pasiv	34
Tab. 5. Horizontální analýza pasiv	36
Tab. 6. Výsledek hospodaření.....	37
Tab. 7. Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty	39
Tab. 8. Vertikální analýza aktiv	41
Tab. 9. Vertikální analýza pasiv	43
Tab. 10. Čistý pracovní kapitál	44
Tab. 11. Čisté pohotové prostředky	45
Tab. 12. Ukazatele likvidity.....	46
Tab. 13. Ukazatele rentability	47
Tab. 14. Ukazatele zadluženosti	49
Tab. 15. Ukazatele obratu zásob	51
Tab. 16. Ukazatele obratu aktiv	51
Tab. 17. Ukazatele obratu pohledávek.....	52
Tab. 18. Ukazatele obratu závazků	52
Tab. 19. Rozklad rentability ROE	54
Tab. 20. Rozklad rentability ROA	54
Tab. 21. Výpočet Altmanova Z-skóre	55
Tab. 22. Výpočet Indexu důvěryhodnosti IN05	56

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Rozvaha společnosti
- P II Výkaz zisku a ztrát
- P III Du Pontův rozklad rentability ROE

PŘÍLOHA P I: ROZVAHA

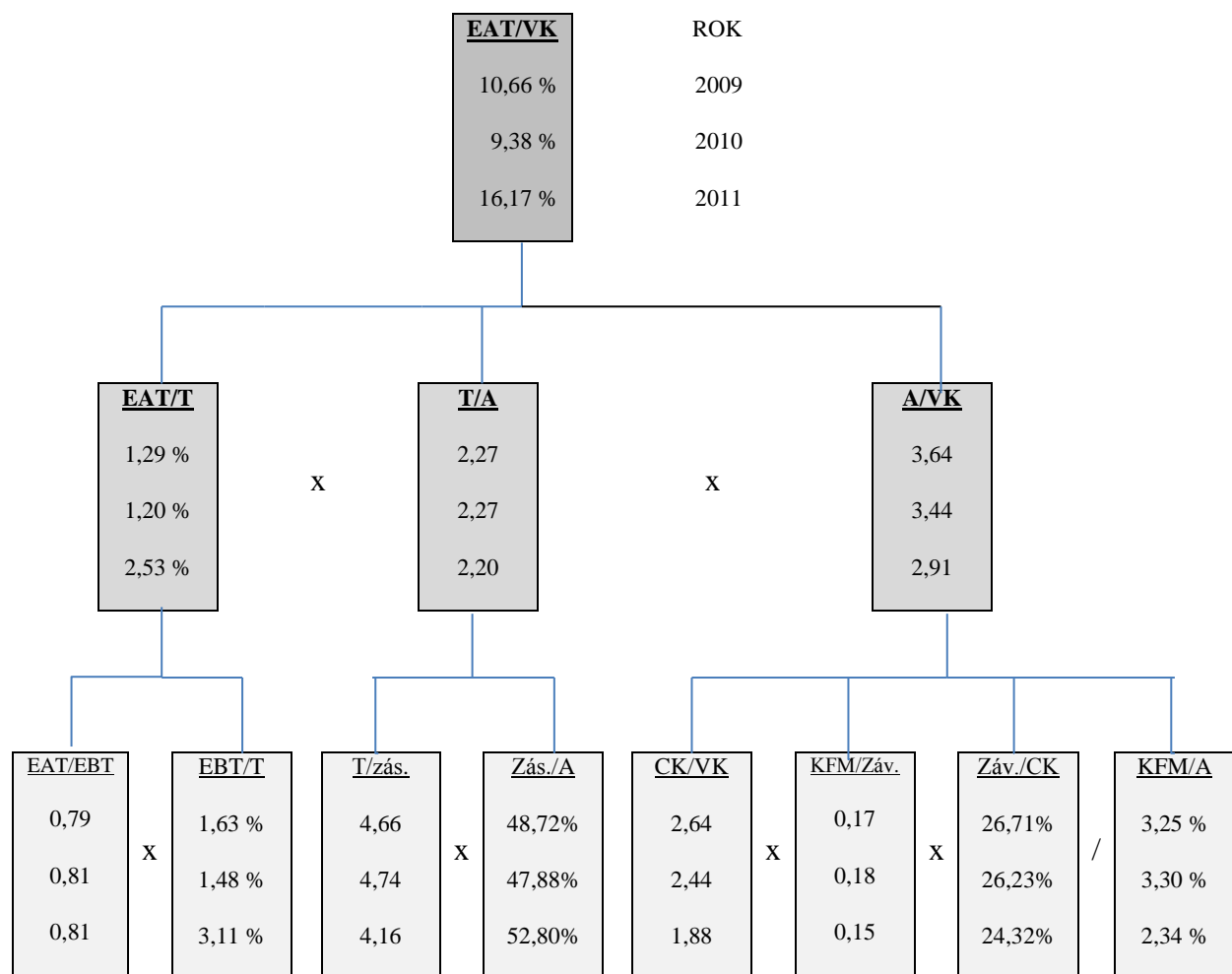
V tis. Kč	2009	2010	2011
AKTIVA CELKEM	28 556	29 385	29 129
B. Dlouhodobý majetek	4 749	4 469	4 281
Dlouhodobý nehmotný majetek	45	9	0
Software	45	9	0
Dlouhodobý hmotný majetek	4 704	4 460	4 281
Pozemky	342	342	342
Stavby	3 983	3 658	3 365
Sam. movité věci a soubory movitých věcí	368	448	562
Nedokončený dlouh. hmotný majetek	11	12	12
C. Oběžná aktiva	23 521	24 698	24 328
Zásoby	13 912	14 071	15 380
Materiál	1 609	1 311	1 540
Nedokončená výroba a polotovary	1 037	1 032	1 218
Zboží	11 266	11 728	12 622
Dlouhodobé pohledávky	53	53	53
Jiné pohledávky	53	53	53
Krátkodobé pohledávky	8 629	9 607	8 212
Pohledávky z obchodních vztahů	8 380	9 376	8 058
Stát – daňové pohledávky	108	93	0
Krátkodobé poskytnuté zálohy	141	138	154
Krátkodobý finanční majetek	927	967	683
Peníze	301	258	459
Účty v bankách	626	709	224
D. Časové rozlišení	286	218	520
Náklady příštích období	275	207	155
Příjmy příštích období	11	11	365
PASIVA CELKEM	28 556	29 385	29 129
A. Vlastní kapitál	7 849	8 535	10 006
Základní kapitál	2 657	2 657	2 657
Základní kapitál	2 657	2 657	2 657
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	4 051	4 773	5 429
Zákonný rezervní fond/Nedělitelný fond	266	266	266
Statutární a ostatní fondy	3 785	4 507	5 163
Výsledek hospodaření minulých let	302	302	302
Nerozdělený zisk minulých let	302	302	302
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	839	803	1 618
B. Cizí zdroje	20 703	20 835	18 861
Rezervy	1 412	1 412	1 082
Rezervy podle zvláštních právních předpisů	1 412	1 412	1 082
Dlouhodobé závazky	10 345	10 165	10 165
Jiné závazky	10 345	10 165	10 165
Krátkodobé závazky	5 529	5 464	4 587
Závazky z obchodních vztahů	4 502	4 286	3 577
Závazky ke spol., čl. družstva a k účastníkům sdružení	78	98	70
Závazky k zaměstnancům	335	368	333
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního poj.	215	250	214
Stát – daňové závazky a dotace	270	419	282
Dohadné účty pasivní	129	43	111
Bankovní úvěry a výpomoci	3 417	3 794	3 027
Krátkodobé bankovní úvěry	3 417	3 794	3 027
C. Časové rozlišení	4	15	262
Výdaje příštích období	4	15	262

PŘÍLOHA P II: VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

V tis. Kč	2009	2010	2011
Tržby za prodej zboží	63 046	64 563	61 761
Náklady vynaložené na prodané zboží	46 847	46 545	43 087
Obchodní marže	16 199	18 018	18 674
Výkony	2 894	3 394	3 247
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	1 857	2 180	2 206
Změna stavu zásob vlastní činnosti	1 037	1 214	1 041
Výkonová spotřeba	9 724	10 645	10 349
Spotřeba materiálu a energie	6 398	7 652	6 701
Služby	3 326	2 993	3 648
Přidaná hodnota	9 369	10 767	11 572
Osobní náklady součet	7 548	8 151	8 256
Mzdové náklady	5 476	5 785	5 846
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	1 747	1 952	1 977
Sociální náklady	325	414	433
Daně a poplatky	58	55	45
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	597	1 012	830
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	0	169	80
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	0	139	80
Tržby z prodeje materiálu	0	30	0
Změna stavu rezerv a opr. položek	-104	-21	-482
Ostatní provozní výnosy	650	321	865
Ostatní provozní náklady	273	251	890
*Provozní výsledek hospodaření	1 647	1 809	2 978
Nákladové úroky	469	713	675
Ostatní finanční výnosy	215	67	116
Ostatní finanční náklady	330	176	430
* Finanční výsledek hospodaření	-584	-822	-989
Daň z příjmů za běžnou činnost	224	184	371
splatná	224	184	371
** Výsledek hospodaření za běžnou činnost	839	803	1 618
*** Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	839	803	1 618
**** Výsledek hospodaření před zdaněním	1 063	987	1 989

Zdroj: Výkazy zisků a ztrát společnosti 2009, 2010, 2011

PŘÍLOHA P III: DU PONTŮV ROZKLAD RENTABILITY ROE

Zdroj: vlastní zpracování

Legenda: EAT/VK – rentabilita vlastního kapitálu, EAT/T – rentabilita tržeb (zisková marže), T/A – obratovost aktiv, A/VK – finanční páka, EAT/EBT – podíl čistého zisku před zdaněním, EBT/T – rentabilita tržeb, T/zás. – podíl zásob na aktivech, CK/VK – míra zadluženosti, KFM/Záv. (krátkodobé) – okamžitá likvidita, Záv./CK – podíl krátkodobých závazků na cizím kapitále, KFM/A – podíl krátkodobého finančního majetku na aktivech